Ubezpieczalnia Społeczna w TOMASZOWIE MAZOW.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 1938.

Zakupiono
od D.K. Księg.
Antykw. w Łodzi
w Miejskiej Bibliotece Publicznej
im. Ludwika Waryńskiego
w ŁODZI
Nr I 34764 dn. 30.3.1967 r.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

w TOMASZOWIE MAZ.

ZA ROK 1938.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 14. I. 1935 r. o zakresie nadzoru Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nad Ubezpieczalniami Społecznymi (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 23) oraz zgodnie z § 13 statutu Zakładu— — Zakład Ubezpieczeń Społecznych niniejsze sprawozdanie zatwierdza.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Naczelny Dyrektor
(-) Dr. T. Dyboski

UCHWAŁA No. 22.

Komisarza Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz.

powzięta w dniu 27 maja 1939 r.

Jako Komisarz Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz. działający w charakterze Rady Ubezpieczalni uchwalam na podstawie art. 39 pkt. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym (D.U.R.P. Nr. 51 poz. 396) oraz § 81 pkt. 3. statutu Ubezpieczalni niniejsze sprawozdanie Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz. za rok sprawozdawczy 1938.

Komisarz Ubezpieczalni Społecznej
w Tomaszowie Maz.
(—) M. GRYGOSIŃSKI

M.B.
im.
L. W.
w
Łodzi

SPIS RZECZY.

Wstęp. str.

1. Podstawy prawne 7
2. Podział i charakterystyka terenu działalności 7
3. Organa Ubezpieczalni 9

Rozdział I. Ubezpieczeni i zakłady pracy 11

Rozdział II. Podstawy finansowe ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa

1. Wymiar składek 17
2. Wpływy ze składek 18
3. Inne dochody 22

Rozdział III. Świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa

1. Organizacja lecznictwa i świadczenia lecznicze 25
2. Świadczenia pieniężne 33
3. Działalność profilaktyczna 37
4. Zestawienie porównawcze wydatków na świadczenia 38

Rozdział IV. Działalność na rzecz innych rodzajów ubezpieczeń i Funduszu Pracy . 40

Rozdział V. Organizacja i koszty administracyjne 42

Rozdział VI. Zarząd Majątkiem

1. Nieruchomości 44
2. Ruchomości 44

Rozdział VII. Omówienie rachunku działalności i bilansu

1. Rachunek działalności 45
2. Bilans 46

Protokół Tymczasowej Komisji Rewizyjnej 52

Uchwała Komisarza Ubezpieczalni 52

TEREN DZIAŁALNOŚCI

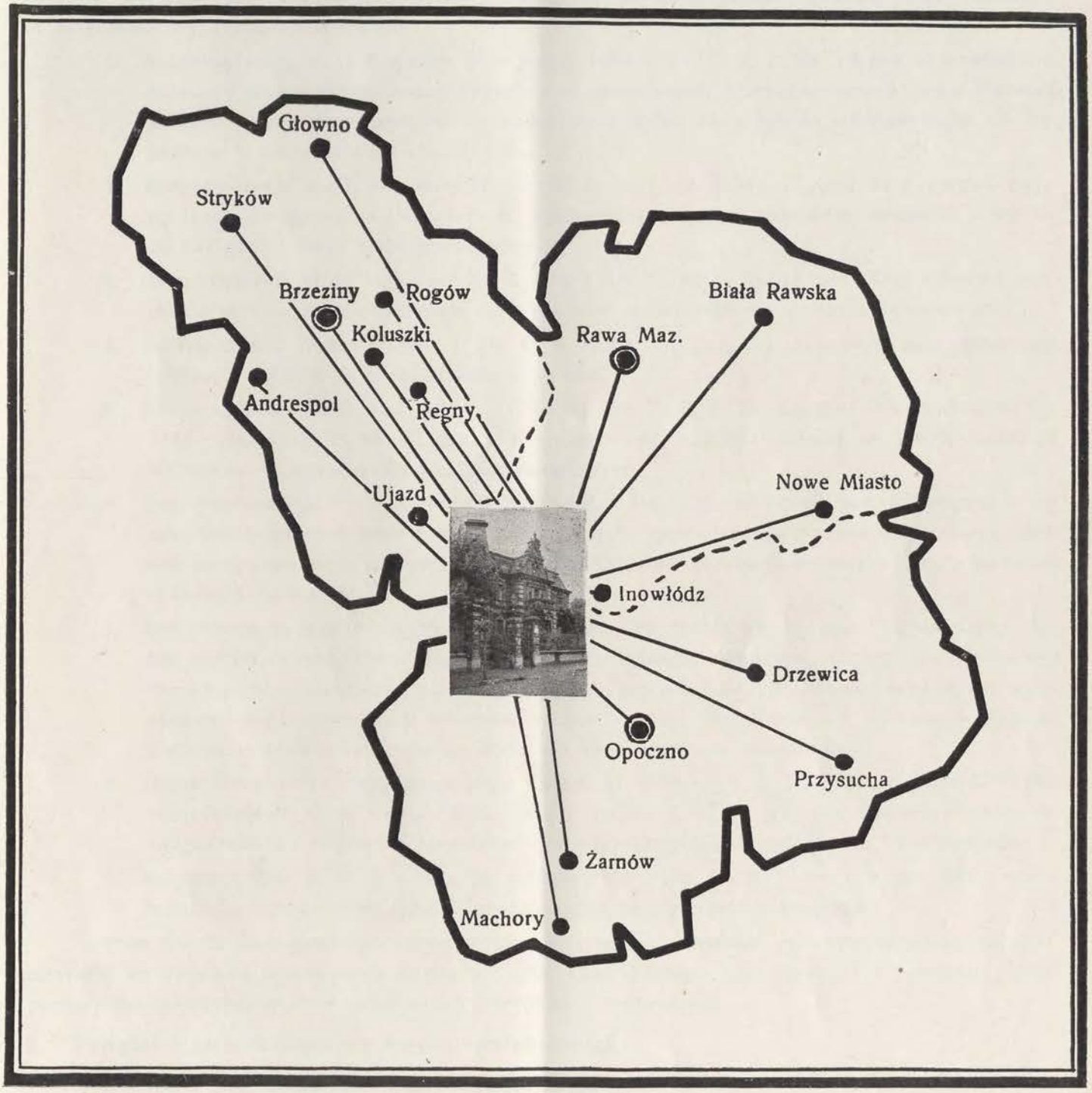

WSTĘP

1. Podstawy prawne.

Podstawy prawne normujące zasady i zakres działania Ubezpieczalni Społecznych nie uległy w r. 1938 r. zasadniczym zmianom, nadal bowiem obowiązuje w tej dziedzinie ustawa z dn. 28. III. 1933 r. w brzmieniu zmienionym Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24. X. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855). W roku sprawozdawczym ukazały się nowe przepisy prawne, które rozszerzają dotychczasowy zbiór, a mianowicie:

1. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 20 stycznia 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 65 o określeniu kategorii pracowników, zatrudnionych przy melioracjach i wykonywanych przez Państwo pracach regulacyjno-agrarnych i podlegających tylko obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.
2. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 31. I. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 84 w sprawie zmiany trybu postępowania Ubezpieczalni Społecznych odnośnie zaliczania zakładów pracy do do kategorii i klasy niebezpieczeństwa.
3. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 31. I. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 83 o zasadach obliczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.
4. Ustawa z dnia 29 marca 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 171 o przedłużeniu czasowego obniżenia składek za ubezpieczenia społeczne.
5. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 6. IV. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238 i z dnia 26. VII. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 460 o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczeniu od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.
6. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 26. VII. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 459 w sprawie dokonywania zgłoszeń przez pracodawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o zasadach obliczania tych składek.
7. Zarządzenie M. O. S. z dn. 30. VII. 1938 r. Dz. Urz. M.O.S. Nr. 15, poz. 216, ustalające wykaz chorób ostrych, które uprawniają do przedłużenia członkom rodziny ubezpieczonego okresu pomocy leczniczej, oraz wykaz chorób ostrych i ostrych chorób zakaźnych, które uprawniają ubezpieczonych do zasiłków chorobowych, niezależnie od upływu 4. tygodni podlegania obowiązkowi ubezpieczenia lub kontynuowania ubezpieczenia.
8. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6. XI. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 572 i rozporządzenie M. O. S. z dnia 19. XI. 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 632 o tymczasowym uregulowaniu ubezpieczeń społecznych na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.
9. Rozporządzenie M. O. S. z dnia 24. grudnia 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 681 o wprowadzeniu dodatkowych opłat w ubezpieczeniu emerytalnym robotników.

Poza tym w roku sprawozdawczym wydano cały szereg przepisów prawnych regulujących ubezpieczenia społeczne na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego oraz zawarto i ogłoszono wiele porozumień międzynarodowych dotyczących ubezpieczeń społecznych.

2. Podział i charakterystyka terenu działalności.

Zasięgiem swej działalności Ubezpieczalnia obejmuje trzy powiaty:

1. opoczyński o pow. 1.733 km^2 z 129.900 ludności,
2. brzeziński o pow. 1.100 km^2 z 150.900 ludności,
3. rawsko-mazowiecki o pow. 1.327 km^2 z 93.500 ludności, teren ogólnej powierzchni 4.200 km^2

z 374.300 ludności.

Pod względem uprzemysłowienia, najżywotniej wiążącym się z zadaniami Ubezpieczalni, teren przedstawia się nie jednolicie.

Największe zakłady przemysłowe i w największej ilości skupione są głównie w Tomaszowie Maz. Na czoło wysuwa się tu Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, zatrudniająca ponad 6.000 pracowników oraz przemysł włókienniczy wełniany, zatrudniający w kilkunastu fabrykach stale około 3.000 pracowników.

Większe ośrodki przemysłowe w powiecie brzezińskim reprezentują zakłady k/Ujazdu, zakłady metalurgiczne w Głownie oraz ceramiczne w Andrespolu i Rogowie, zatrudniające przy swych warsztatach ogółem około 2.000 pracowników.

Znacznie skromniej uprzemysłowiony jest powiat opoczyński. Większe zakłady pracy, przeważnie produkujące ceramikę, koncentrują się w samym Opocznie, dając pracę około 1.100 osobom. Fabryka noży i narzędzi ostrych w Drzewicy zatrudnia około 1.000 pracowników.

Powiat rawsko mazowiecki nie posiada większych zakładów pracy przemysłowych, a w nieznacznym stopniu rozwinięta tam wytwórczość o charakterze przemysłowym, jest związana z rolnictwem. Drobne zakłady przemysłowe lub rzemieślnicze jakie istnieją obok wyżej wspomnianych w różnych miejscowościach na terenie działalności Ubezpieczalni koncentrują się po miasteczkach i osadach z ludnością wahającą się w granicach od tysiąca do kilkunastu tysięcy mieszkańców, rozrzuconych w niewielkiej ilości po całym terenie. Te zakłady pracy nie wywierają jednak decydującego wpływu na gospodarkę Ubezpieczalni.

Całość terenu, poza wymienionymi ośrodkami o charakterze bądź przemysłowym bądź rzemieślniczym, naogół nosi charakter rolniczy, z przeważającą ilością gospodarstw rolnych drobnych lub średnich. Znaczną część terenu zajmuje rezerwat lasów spalskich i prywatne obszary leśne.

Rolniczy charakter ludności, przeważnie ubogiej, skłania ją do poszukiwania zarobków w okolicznych miasteczkach i zakładach pracy. Ograniczone wymagania i duża podaż rąk do pracy ludności pochodzenia wiejskiego stwarza przy zatrudnieniach przejściowych atmosferę niskich zarobków.

Nadmierna podaż rąk roboczych przyczynia się do powstania i rozszerzenia się chałupnictwa. Na terenie działania Ubezpieczalni dają się wyróżnić 3 rodzaje przemysłu chałupniczego:

krawiectwo—skupiające się w Brzezinach,

szewstwo—w Koluszkach i Jeżowie oraz

kowalstwo—na całym obszarze pow. opoczyńskiego.

Rodzaj i warunki pracy oraz niskie zarobki osób zatrudnionych w chałupnictwie przyczyniają się do powstawania różnych chorób wymagających długiego i kosztownego leczenia, z rzadka rokującego skuteczność lub nawet poprawę, gdyż wyczerpanie uprawnień świadczeniowych na skutek ustania zatrudnień najczęściej przerywa racjonalne leczenie całej chorej rodziny chałupnika.

Ignorowanie ze strony ubezpieczonych wszelkich poczynań i zarządzeń sanitarnych opartych na naukowej wiedzy lekarskiej, częste wzywanie lekarzy do domów, nadmierne przywiązywanie cudownych właściwości lekarstwom, posunięte często do utożsamiania ich z namiastką środków spożywczych, przecenianie naświetlań i zabiegów leczniczych fizykoterapeutycznych powodują duże koszty dla Ubezpieczalni.

Szybkość udzielania pomocy lekarskiej, jako jeden z najgłówniejszych celów Ubezpieczalni społecznych, uzależniona jest w dużej mierze od środków komunikacyjnych. Niestety Ubezpieczalnia Społeczna w Tomaszowie Maz. na tym polu nie ma dużego wyboru.

Sieć kolejowa mało rozwinięta:—nieco rozgałęziona w powiecie brzezińskim, jedna linia (Łódź—

—Skarżysko) o mało ożywionym ruchu biegnie środkiem powiatu opoczyńskiego, a natomiast pow. rawsko-mazowiecki posiada zaledwie kilkanaście kilometrów linii kolejki wąskotorowej.

Skutkiem tak skromnej komunikacji kolejowej przewóz chorych, udających się do szpitali i lecznic, do lekarzy specjalistów, do naświetlań, przejazdy lekarzy do chorych i t. p. sprowadzają się do używania lokomocji konnej lub samochodowej, co w znacznym stopniu zwiększa wydatki rzeczowe na świadczenia.

3. Organa Ubezpieczalni.

Organami Ubezpieczalni są:

I. Rada;

II Komisja Administracyjna;

Funkcję obydwu tych organów sprawuje Komisarz Ubezpieczalni powołany przez p. Ministra Opieki Społecznej. W roku sprawozdawczym stanowisko to zajmowali:

1. Zdzisław Chmielewski—do dnia 31. I. 1938 r.
2. Wojciech Socha—do dnia 31. III. 1938 r.
3. Mieczysław Grygosiński—od dnia 1. IV. 1938 r.

III. Dyrekcja:

1. Dyrektorem Ubezpieczalni był do dnia 30. XI. 1938 r. dr. Tadeusz Osiński. Od dnia 1. XII. 1938 r. stanowisko to objął Maksymilian Brojewski;

2. Obowiązki lekarza naczelnego Ubezpieczalni w ciągu całego roku pełnił dr. Witold Szyszkowski.

IV. Tymczasowa Komisja Rewizyjna;

Skład jej w roku 1938 był następujący:

1. Władysław Landsberg—przewodniczący z grupy pracodawców, odwołany ze stanowiska we wrześniu 1938 r.;
2. inż. Stanisław Liwacz—zast. przew. i zast. członka z grupy pracowników umysłowych.
3. Konstanty Zasłona—członek z grupy pracowników umysłowych,
4. Wincenty Piekarski—członek z grupy robotników,
5. Henryk Berliński—zastępca członka z grupy robotników,
6. inż. Stanisław Kaszer—członek z grupy pracodawców,
7. Aleksander Ruszkiewicz—zastępca członka z grupy pracodawców,
8. Salomon Rubin—zastępca członka z grupy pracodawców,
9. Władysław Wolak zastępca członka z grupy pracodawców.

V. Tymczasowa Komisja Rozjemcza;

Skład jej w roku 1938 był następujący:

1. inż. Aleksander Gurtzman—przewodniczący,
2. Józef Goldman—zastępca przewodniczącego,
3. Józef Gmaj—członek z grupy pracowników umysłowych,
4. Julian Hak—członek z grupy robotników,
5. Jan Polak—członek z grupy robotników,
6. Józef Krzysztofik—zastępca członka z grupy robotników,
7. Franciszek Piotrowski—zastępca członka z grupy robotników,

8. inż. Kazimierz Sielski—członek z grupy pracodawców,

9. Daniel Lichtensztejn—członek z grupy pracodawców,

10. Hugo Matys—członek z grupy pracodawców.

Nadzór nad całokształtem Ubezpieczalni sprawuje Ministerstwo Opieki Społecznej i Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.

ROZDZIAŁ I.

UBEZPIECZENI I ZAKŁADY PRACY.

Prowadzona przez Ubezpieczalnię począwszy od 1. stycznia 1934 r. ścisła ewidencja zakładów pracy i ruchu ubezpieczonych podlega ustawicznym zmianom. Zmiany te znajdują swoje uzasadnienie w pierwszym rzędzie w ogólnej keniukturze kraju, a poza tym w sytuacji gospodarczej zakładów pracy.

O ile pierwsze lata działalności Ubezpieczalni cechował stały wzrost zarówno ilości zakładów pracy jak i wzrost stanu zatrudnienia w poszczególnych zakładach, o tyle w roku sprawozdawczym zaznaczyła się swojego rodzaju stabilizacja stosunków w stanie zatrudnienia.

Rok 1937 był jak dotąd rokiem największego wzrostu stanu ubezpieczonych, a ponadto, w porównaniu z latami poprzednimi, przyrost był stosunkowo bardzo duży, gdyż wyraził się liczbą 3.500 ubezpieczonych, podczas gdy norma z lat 1935 i 1936 wynosiła około 2.000 ubezpieczonych.

Zrozumiałym było, że po tak stosunkowo gwałtownym przyroście jedynie znaczna poprawa koniukturalna mogła się przyczynić w roku sprawozdawczym do zwiększenia stanu zatrudnienia, a co za tym idzie, stanu ubezpieczonych. W ciągu roku 1938 żadnych istotnych zmian w zakresie układu stosunków gospodarczych na terenie działalności Ubezpieczalni nie można było zaobserwować, dlatego też stan ubezpieczonych utrzymał się prawie na poziomie z roku 1937.

Przeciętna miesięczna ilości zakładów pracy oraz ubezpieczonych w okresie 1936—1938 kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	1936	1937	1938
Zakłady pracy	2.397	2.740	2.824
Ubezpieczeni	19.640	23.160	23.049

Przechodząc do szczegółowego ilustrowania danych dotyczących ilości zakładów pracy i ilości ubezpieczonych na terenach poszczególnych powiatów i w poszczególnych gałęziach przemysłu, należy podkreślić, że teren działalności Ubezpieczalni cechuje stosunkowo mało ilość zakładów pracy w porównaniu do ilości ubezpieczonych. Tłumaczy się to tym, że znaczna ilość ubezpieczonych jest zatrudniona w kilkunastu większych zakładach, z których cztery w okresie sprawozdawczym zatrudniały około 9.000 osób, t.j. 39,1% ogółu ubezpieczonych.

Z podanego wyżej ogólnego stanu ubezpieczonych w roku 1938 na poszczególne rejony przypadało:

Rejon	Ubezpieczeni	Stosunek % do ogółu ubezpiecz.
m. Tomaszów Maz.	11.918	51,7
pow. brzeziński (bez Tomaszowa)	5.646	24,5
„ opoczyński	3.987	17,3
„ rawski	1.498	6,5
razem	23.049	100.0

Jak wynika z tego zestawienia przeszło połowę ubezpieczonych skupia miasto Tomaszów.

Najmniejsza ilość ubezpieczonych znajduje się w powiecie rawskim, co wskazuje, że teren tego

powiatu jest słabo uprzemysłowiony.

W obrębie poszczególnych grup rodzajowych zakładów pracy w okresie sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 1937 nastąpiły pewne przesunięcia odnośnie ilości ubezpieczonych i zakładów pracy:

Grupy rodzajowe zakładów pracy	1937		1938	
	ilość			
	zakładów pracy	ubezpiecz.	zakładów pracy	ubezpiecz.
przemysł	899	18.899	939	18.894
handel	126	255	131	394
komunikacja	26	870	29	883
gospodarstwa domowe	1.137	1.295	1.250	1.382
różne	552	1.841	475	1.496
razem	2.740	23.160	2.824	23.049

Największą ilość ubezpieczonych skupia przemysł. W obrębie jego poszczególnych gałęzi w roku sprawozdawczym nie zaszły zmiany w porównaniu z rokiem 1937 i cechowała je swojego rodzaju stabilizacja stosunków:

Rodzaje przemysłu	1937		1938	
	ilość			
	zakładów pracy	ubezpiecz.	zakładów pracy	ubezpiecz.
górnictwo i kopalnictwo	6	158	6	151
przemysł metal. i maszyn.	50	2.104	51	2.003
przemysł. chem. i przem. zast.	13	6.589	13	6.659
przemysł mineralny	42	2.074	44	2.011
przemysł włókienniczy	76	2.903	87	2.966
przemysł papiern. i poligraf.	8	101	8	93
przemysł garbarski	12	27	14	24
przemysł drzewny	83	799	89	810
przemysł spożywczy	286	608	302	587
przemysł odzieżowy i galant.	278	1.057	270	1.009
przemysł budowlany	45	2.479	48	2.490
razem	899	18.899	939	18.894

Zatrudnienie pracowników nie objętych zakładami pracy wyszczególnionymi w podanej tablicy ma charakter zmienny i dotyczy naogół pracowników niewykwalifikowanych zatrudnianych przeważnie przy robotach sezonowych wiązanych z większymi zamówieniami w przemyśle, pracach budowlanych oraz pracach inwestowanych przez Fundusz Pracy.

Te rodzaje zatrudnienia wywołują w poszczególnych miesiącach znaczne odchylenia od normy, którą jest ilość ubezpieczonych pracowników w miesiącu styczniu.

Stan ubezpieczonych w latach 1936—1938 w/g miesięcy:

Miesiące \ Rok	1936	1937	1938
styczeń	17.143	18.881	20.446
luty	17.594	19.665	20.931
marzec	18.057	20.838	21.613
kwiecień	18.217	22.228	21.838
maj	19.483	23.869	23.774
czerwiec	20.159	25.325	24.186
lipiec	19.880	25.152	24.592
sierpień	20.992	25.246	25.082
wrzesień	21.331	25.631	25.765
październik	22.398	25.916	24.628
listopad	21.993	24.161	23.410
grudzień	19.352	20.991	20.329
Przeciętna ilość ubezpieczonych	19.640	23.160	23.049

Rok sprawozdawczy cechuje wybitna ruchliwość w zatrudnieniu. Przejawiła się ona we wpływach zgłoszeń i wymeldowań w miesiącach, w których były przeprowadzane roboty sezonowe.

Ilustruje to następujące zestawienie dotyczące przeciętnych wpływów zgłoszeń i wymeldowań.

Rok	przeciętna miesięcz.		Razem
	wymeld.	zgłoszeń	
1937	2.900	2.763	5.663
1938	2.956	2.915	5.871

Jeżeli ustalić najniższy stan ubezpieczonych, który jest notowany w miesiącu styczniu każdego roku, ze stanem z miesiąca o największym nasileniu spowodowanym robotami sezonowymi, to w roku 1938 w porównaniu z rokiem 1937 daje się zauważyć spadek pracowników sezonowych:

Rok	styczeń	okresy największ. zatrudn.		Przyrost	
		wrzesień	październik	robotn. sezon.	stosunek % %
1937	18.881	—	25.916	7.035	37%
1938	20.446	25.765	—	5.319	20%

Z powyższego zestawienia można wnioskować, że w r. 1938 poważny odsetek pracowników powiększył załogi zakładów pracy o stałym zatrudnieniu.

Stan ubezpieczonych zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych i przy robotach inwestowanych przez Fundusz Pracy przedstawiał się w okresie 1936—1938 następująco:

Instytucje państwowe, samorządowe i prywatne	1936 r.	1937 r.	1938 r.
Zarząd Miejski m. Tomaszowa Maz.	960	671	608
Zarząd Drogowy w Rawie Mazow.	365	476	543
Zarząd Drogowy w Opocznie	200	—	414
Zarząd Drogowy w Brzezinach	220	127	274
Dyrekcja P.K.P. w Warszawie	460	376	430
Dyrekcja P.K.P. w Radomiu	160	148	291
Państwowe Kierownictwo Przebudowy Dróg	—	405	—
Klesowskie Zakłady Przemysłowe	—	147	—
F-ma K. Rudzki i syn	—	—	328
R a z e m	2.360	2.350	2.888

Wykazany w 1938 r. wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach państwowych oraz przy robotach inwestowanych przez Fundusz Pracy nie wpłynął liczbowo na ogólny stan ubezpieczonych z uwagi zmniejszenia się ilości ubezpieczonych przy pracach sezonowych prowadzonych przez prywatnych przedsiębiorców.

W roku sprawozdawczym zostało nadal stwierdzone, że nie wszyscy pracodawcy dopełniają obowiązku zgłoszeń zatrudnianych pracowników; przeprowadzona bowiem kontrola 727 czynnych zakładów pracy oraz 1.350 zakładów nieczynnych wykazała, że 3.158 pracowników nie było zgłoszonych. Suma wymierzonych za nich z urzędu składek wynosiła kwotę zł. 35.486.41.

PODZIAŁ UBEZPIECZONYCH

1. wg miejscowości

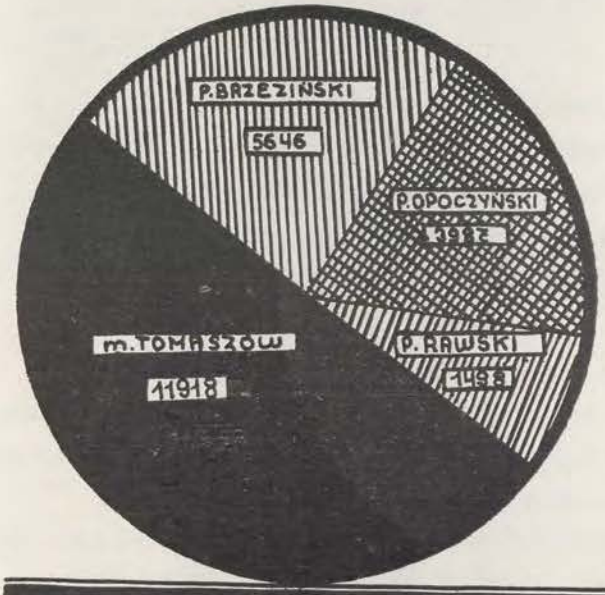

2. wg rodz. zakładów pracy

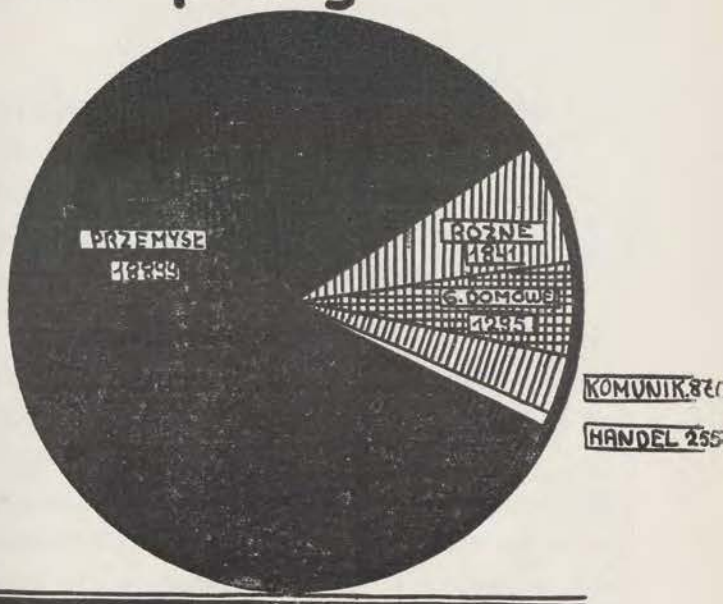

3. wg lat i mieś.

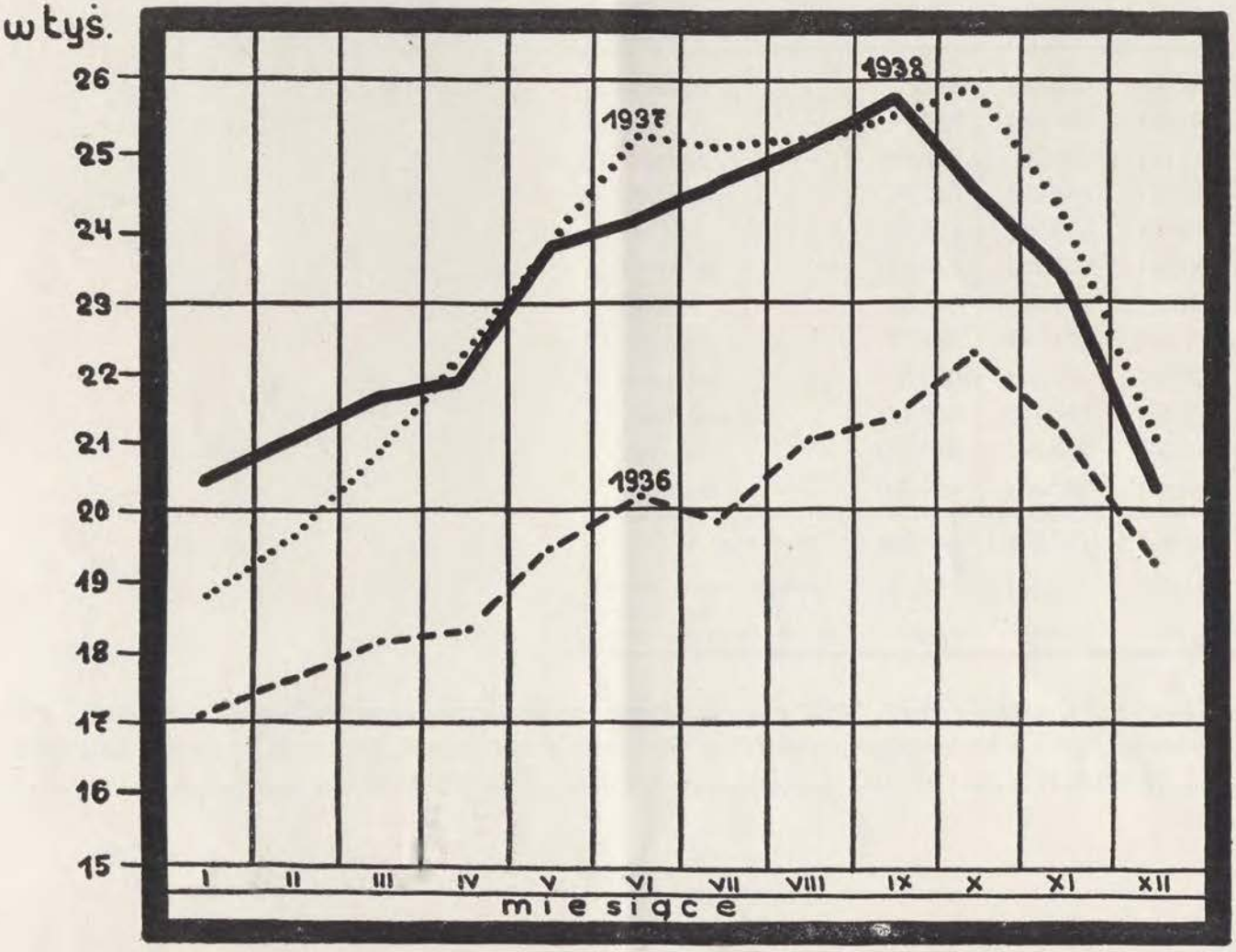

ROZDZIAŁ II.

PODSTAWY FINANSOWE UBEZPIECZENIA NA WYPADEK CHOROBY I MACIERZYŃSTWA.

1. Wymiar składek.

Zasadniczą podstawę finansową działalności Ubezpieczalni stanowią dochody ze składek z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa.

Dochody te są całkowicie uzależnione od trzech czynników:

1. stanu zatrudnienia na terenie objętym działalnością Ubezpieczalni,
2. wysokości zarobków osób podlegających ubezpieczeniu,
3. zdolności płatniczej pracodawców.

Stan zatrudnienia w roku sprawozdawczym nie uległ istotnym zmianom, cechował go pewien spadek ubezpieczonych oraz przegrupowanie w zatrudnieniu, w następstwie którego pewna część pracowników sezonowo zatrudnionych znalazła zatrudnienie stałe.

Obniżenie przeciętnego miesięcznego stanu ubezpieczonych w roku 1938 w porównaniu z r. 1937 nie ujawniło swego ujemnego wpływu na wysokość składek. Wymiar ich pomimo to wykazuje poważny wzrost, który należy tłumaczyć ogólną poprawą koniuktury gospodarczej kraju. Poprawa ta przejawiła się we wzroście zarobków, zwiększeniu liczby dni pracy w poszczególnych zakładach pracy oraz zwiększeniu liczby pracowników o stałym charakterze zatrudnienia.

Podane niżej zestawienie ilustruje proces kształtowania się wysokości wymiaru składek w ciągu ostatnich trzech lat:

Miesiące \ Rok	1936	1937	1938
styczeń	90. 92	93.064	116.350
luty	81.526	113.481	118.081
marzec	107.593	97.855	111.554
kwiecień	86.115	107.488	117.595
maj	85.322	110.269	130.100
czerwiec	116.345	132.701	123.000
lipiec	98.417	126.661	128.335
sierpień	97.185	150.174	148.122
wrzesień	126.990	132.254	132.501
październik	111.238	134.707	138.725
listopad	135.256	154.019	153.248
grudzień	105.752	126.238	131.803
Razem	1.242.631	1.478.911	1.549.414
przec. m-czny wymiar	103.553	123.243	129.118
przec. roczna skł. na 1 ub.	63.27	63.86	67.22

Przeciętna miesięczna wysokość wymiaru składek w roku 1937 była większa od przeciętnej z roku 1936 prawie o 20 tys. zł. Wzrost ten w roku 1938 był znacznie mniejszy niż w roku poprzedzającym, t.j. 1937, bo wynosił niecałe 6.000 zł. Natomiast nieznacznie się różni w latach 1936—1937 prze-

ciętna wysokość składki rocznej przypadającej na 1-go ubezpieczonego, różnica ta występuje dopiero pomiędzy rokiem 1937 a 1938, gdzie liczby te wynoszą 63.86 zł. i 67.22 zł.

Wymiar składek jest dokonywany co miesiąc na podstawie przedkładanych przez pracodawców materiałów w postaci bądź wykazów stanu zatrudnienia, bądź też indywidualnych zgłoszeń.

Wysokość wymiaru składek w okresie 1936—1938 w/g rejonów przedstawia się następująco:

Rok / Rejon	1936		1937		1938	
	zł.	%	zł.	%	zł.	%
m. Tomaszów	781.364	62,9	925.797	62,6	949.582	61,3
pow. brzeziński	254.223	20,4	312.927	21,2	315.382	20,3
pow. opoczyński	147.937	11,9	173.384	11,7	196.614	12,7
pow. rawski	59.107	4,8	66.803	4,5	87.836	5,7
Razem	1.242.631	100	1.478.911	100	1.549.414	100

Na ogólną kwotę wymierzonych składek w roku 1938 złożyły się następujące pozycje:

1) Wymiar na podstawie wykazów stanu zatrudnienia zł. 1.452.463.64
2) Wymiar dla zakładów objętych nakazami płatniczymi:
   a) składki zryczałtowane zł. 22.520.41
   b) składki niezryczałtowane zł 72 692.00 zł. 95.212.41
3) Wymiar za ubezpieczenie pracowników pobierających zasiłki przewidziane dla bezrobotnych pracowników umysłowych zł. 1.637.82
4) Wymiar składek za dobrowolnie ubezpieczonych i kontynuujących ubezpieczenie zł. 101.08

zł. 1.549.414 95

2. Wpływy ze składek.

Wpływy Ubezpieczalni na składki za ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa oraz ustawowe odsetki zwłoki wykazują w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 1937 dość duży wzrost.

Ogółem wpływ z tytułu składek i odsetek osiągnął kwotę 1.586.237.96 zł. i w porównaniu z dochodami z tego tytułu w roku poprzednim wykazał nadwyżkę w kwocie 107.325.92 zł., t.j. o 7,3%. Świadczy to o poprawie zdolności płatniczych pracodawców w porównaniu z r. 1937.

OGÓLNE SUMY WYMIARU SKŁADEK
W LATACH 1936-1938 w tyś. zł.

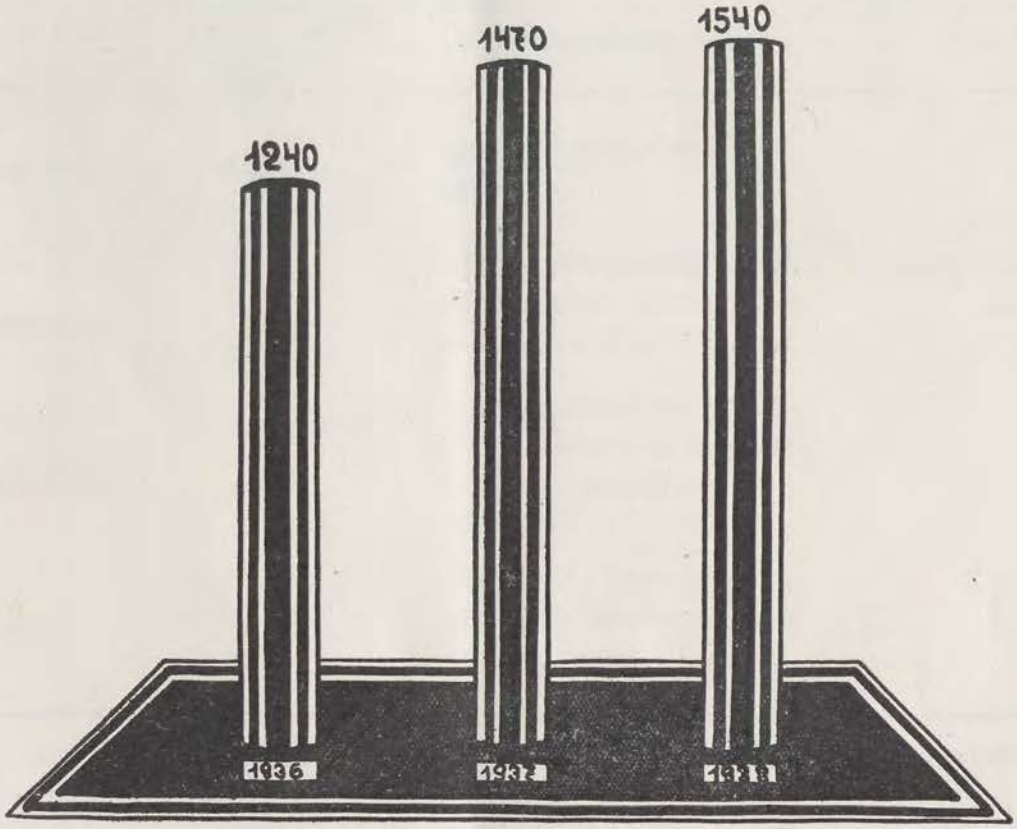

WYSOKOŚĆ SKŁADEK WG POWIATÓW
W 1938r. W TYŚ. ZŁ.

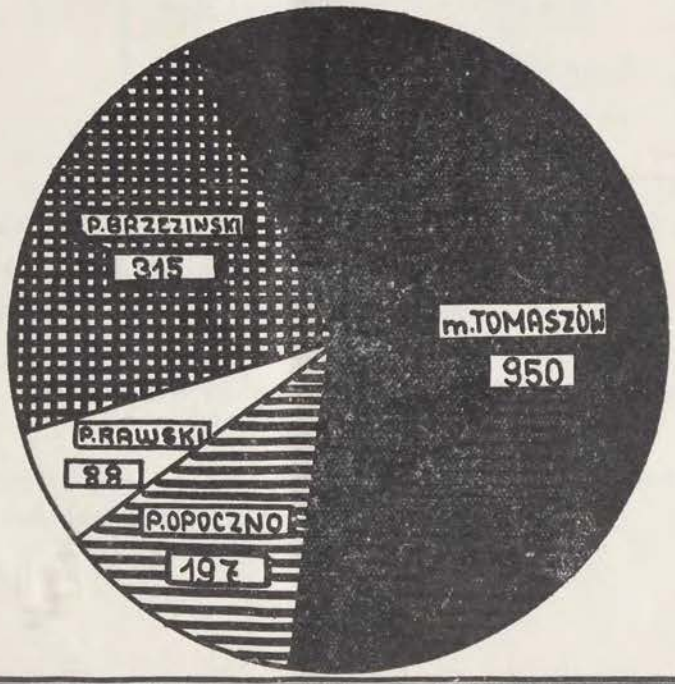

M.B. L. W.

Zdolność płatnicza pracodawców nie jest jednolita na całym obszarze działalności Ubezpieczalni i jak wynika z niżej podanych zestawień, jest ściśle zespolona ze stopniem uprzemysłowienia:

L. p.	Rejon	Stosunek %% wpływów do wymierzonych składek	Charakterystyka terenu	Uwagi
1	Tomaszów Maz.	102,5	przemysł tekstylny i chemiczny.	
2	pow. brzeziński	97,7	drobny przemysł garbarski, chałupnictwo krawieckie i szewskie, drobne rolnictwo.	prócz Tomaszowa Maz.
3	pow. opoczyński	95,5	chałupnictwo kowalskie, zakłady ceramiczne, kopalnie glinek, kamieniołomy i rolnictwo.	
4	pow. rawski	87,9	Rolnictwo - duże majątki, przemysł drzewny i rolniczy, krochmalnie, młyny, tartaki.	

Stosunek ogólnych wpływów do składek wymierzonych w roku sprawozdawczym wyniósł 99,6%.

Zadłużenie zakładów pracy w stosunku do rocznego wymiaru składek w poszczególnych rejonach jest również niejednolite i tak:

4597-A

Rejon	Zadłużenie	
	w stosunku %% do rocznego wymiaru	wyrażone w m-cach
Tomaszów Maz.	10,8 %	1,3
pow. brzeziński	21,9 %	2,6
pow. opoczyński	44,2 %	5,3
pow. rawski	84,3 %	10,1

Stosunek ogólnego zadłużenia do składek wymierzonych w ciągu roku sprawozdawczego wyniósł 22,4%, co odpowiada około 2,5 miesięcznemu wymiarowi składek.

Przeważająca część należności jest uiszczana bezpośrednio przez pracodawców, reszta zaś, t.j. 10,8% ogółu należności za składki ubezpieczeniowe ściągana jest w drodze przymusowej. W ciągu roku 1938 Urzędy Skarbowe zlikwidowały na rzecz Ubezpieczalni 2079 wniosków egzekucyjnych na kwotę 231.013.—zł.

Dane powyższe świadczą o tym, że stosunek pracodawców do Ubezpieczalni jest oparty na pełnym zrozumieniu roli jaka instytucji tej przypadła w udziale.

3. Inne dochody.

Poza dochodami z tytułu składek ubezpieczeniowych, wynoszącymi 92,8% ogółu wpływów, na resztę, t.j. 7,2%, składają się drobne wpływy nie odgrywające poważniejszej roli w gospodarce finansowej Ubezpieczalni.

Omawiane wpływy w roku sprawozdawczym wyniosły:

L. p.	Rodzaj wpływu	Kwota	Udział %% w całości dochodu
1.	Należności za leczenie zastępcze	39.112.—	2,3
2.	Subwencja z ogólnego funduszu Ub. na Wypadek Choroby i Macierzyństwa	45.241.—	2,7
3.	Dopłaty do leków i opłaty ponoszone przy poradach lek.	26.446.—	1,5
4.	R ó ż n e	12.539.—	0,7
	R a z e m	123.338.—	7,2

Reasumując dane przytoczone w niniejszej części sprawozdania należy podkreślić, że rok 1938 wykazał zwyżkę zarówno w wymiarze składek jak i w dochodzie.

Wyszczególnienie	1 9 3 7 r.	1 9 3 8 r.	Wskaźnik wzrostu 1937—100 %
Wymiar składek	1.478.911.30	1.549.414.95	104.77
Ogólny wpływ	1.664.017.56	1.709.575.75	102.74

WYMIAR I WPŁYWY SKŁADEK
w latach 1936-1938
w tyś. zł.

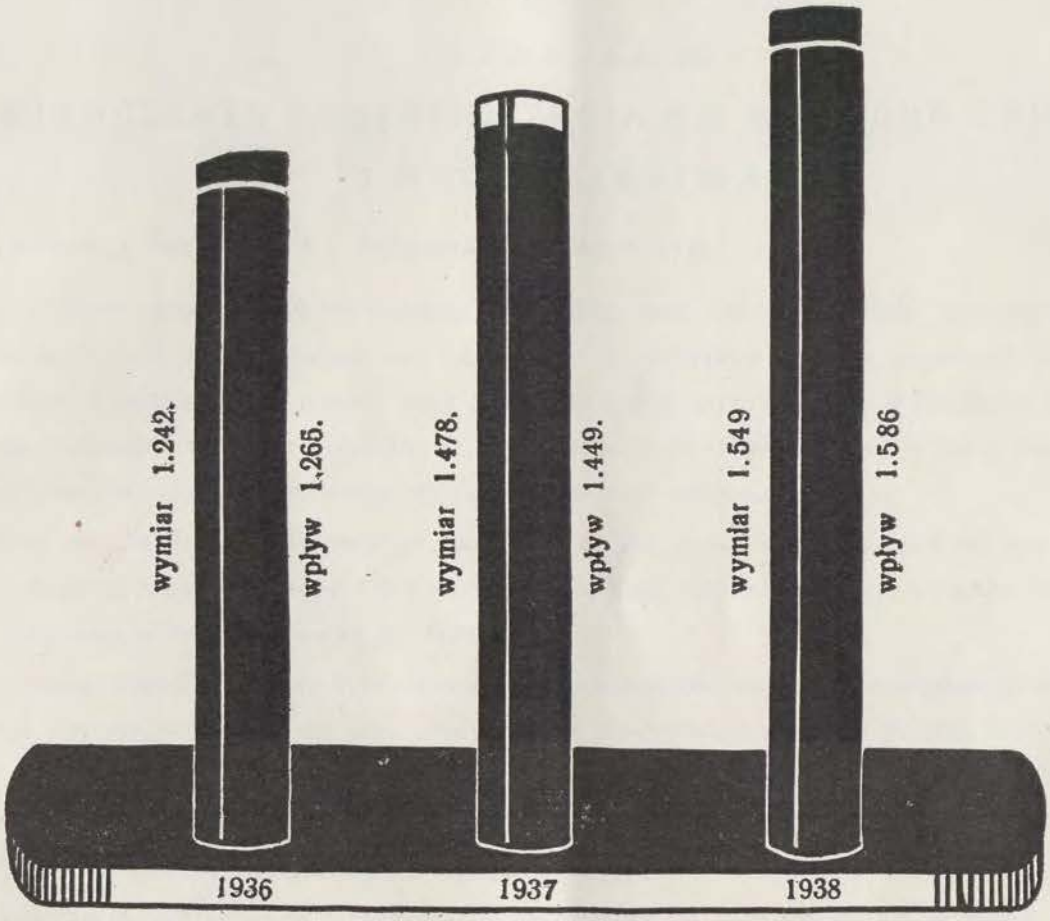

STOPIEŃ ZADŁUŻENIA PRACODAWCÓW

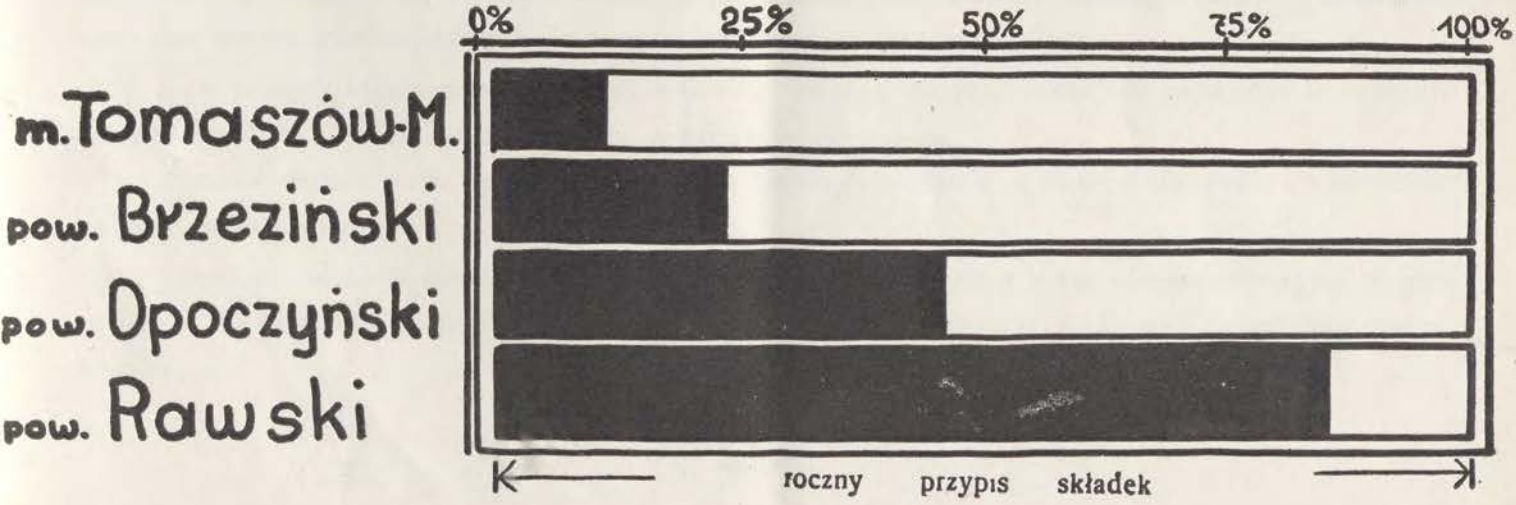

ROZDZIAŁ III.

ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZENIA NA WYPADEK CHOROBY I MACIERZYŃSTWA.

1. Organizacja lecznictwa i świadczenia lecznicze.

Lecznictwo ubezpieczeniowe roztaczające opiekę nad znaczną częścią społeczeństwa, którego źródłem dochodu jest praca najemna, ma za zadanie w pierwszym rzędzie zapewnić pomoc leczniczą ubezpieczonym i członkom ich rodzin oraz zapewnić środki utrzymania w wypadkach niezdolności do pracy przez udzielanie zasiłków pieniężnych, a ponadto brać czynny udział w akcji mającej za cel zapobieganie chorobom oraz podnoszenie stanu zdrowotności społeczeństwa.

Poza możliwościami całkowitego spełnienia swych zadań uzależnionych od zasobów materialnych oraz aparatu organizacyjnego Ubezpieczalni, poważną rolę odgrywają warunki terenowe, które niekiedy decydują o stanie zdrowotnym ludności.

Pod tym względem teren działalności Ubezpieczalni nie nastręcza specjalnych uwag. Warunki klimatyczne ujemnego wpływu na stan zdrowotności nie wywierają: mimo to stan zdrowotny szerszych mas ubezpieczonych nie jest zadawalający. Przyczyniają się do tego w przeważającej mierze niehigieniczne warunki bytowania spowodowane brakiem odpowiednich mieszkań i urządzeń sanitarnych oraz szczupłe środki zarobkowe całej masy upezpieczonych.

Organizacja lecznictwa w Ubezpieczalni jest oparta na wprowadzonym w latach ubiegłych systemie lekarza domowego. W poszczególnych przypadkach chorzy są kierowani bądź do lekarzy specjalistów, bądź do zakładów leczniczych. W roku sprawozdawczym Ubezpieczalnia zatrudniała 26-ciu lekarzy domowych oraz 5-ciu lekarzy specjalistów. Ponadto chorzy z miejscowości położonych w pobliżu Łodzi lub Piotrkowa kierowani byli w przypadkach wskazanych do lekarzy specjalistów ordynujących w tych miastach.

Chorzy wymagający leczenia szpitalnego kierowani byli w pierwszym rzędzie do szpitali komunalnych położonych na terenie działania Ubezpieczalni, prócz tego do szpitali w Łodzi i Piotrkowie; specjalne przypadki schorzeń były leczone w szpitalach w Warszawie.

Do pomocy lekarzom oraz do wykonywania różnego rodzaju drobnych zabiegów leczniczych zatrudnionych było 15-cie osób personelu pomocniczo-lekarskiego.

Pomoc dentystyczna była udzielana przez lekarzy dentystów w ilości 9-ciu osób rozmieszczonych w całym terenie.

Ilość udzielonych porad lekarskich przez lekarzy domowych w roku sprawozdawczym, w porównaniu do roku 1937, z podziałem na miejscowości—rejony lekarskie wykazuje następujące zestawienie:

Rejon lekarski	Rok 1937	Rok 1938				Na 100 ubezpieczonych przypadało porad w ciągu całego roku
	Ogólna ilość porad lekarskich	przeciętna liczba ubezpiecz.	Ilość porad lekarskich			
			w ambulatorium	w domu chorego	Razem	
m. Tomaszów—razem	101788	12250	103153	15384	118537	968
rejon nr 1	12787	1350	15144	2071	17215	1275
„ „ 2	12911	1300	6863	1306	8169	628
„ „ 3	12112	1400	11623	1618	13241	946
„ „ 4	7610	1200	8930	1894	10824	902
„ „ 5	14976	1400	12871	1630	14501	1036
„ „ 6	12916	1400	12696	1683	14379	1027
„ „ 7	13415	1400	10432	1779	12211	872
„ „ 8	13949	1400	11301	1751	13052	932
„ „ 9	1112	1400	13293	1652	14945	1068
pow. Brzeziny-razem	44000	5700	44695	5970	50665	889
Andrespol	1683	250	2212	159	2371	948
m. Brzeziny	13585	1430	13037	1355	14392	1006
Głowno	11659	1500	11639	2058	13697	913
Koluszki	10292	1670	11013	1214	12227	732
Stryków	2870	280	2473	497	2970	1061
Ujazd	3911	570	4321	687	5008	879
pow. Opoczno—razem	33779	3450	41570	2480	44050	1277
Drzewica	6236	1200	12726	275	13001	1083
Opoczno	18754	1800	19348	1689	21037	1169
Przysucha	2786	150	2563	187	2750	1833
Żarnów	6003	300	6933	329	7262	2421
pow. Rawa – razem	12417	1650	13235	1036	14271	865
Biała Rawska	1039	60	1018	112	1130	1883
Inowłódz	2153	90	1730	229	1959	2177
Nowe Miasto	2036	100	1971	143	2114	2114
Rawa Mazowiecka	7189	1400	8516	552	9068	648
Ogółem	191984	23050	202653	24870	227523	987

Z podanego wyżej zestawienia wynika, że w roku 1938 udzielono ogółem porad o 35.000 więcej niż w roku 1937.

Ilość porad lekarskich w domu chorego wynosi ponad 12% ilości porad ambulatoryjnych, czyli co ósma porada lekarska była udzielona w domu chorego.

Jak wskazuje ostatnia kolumna podanego zestawienia nasilenie chorych u poszczególnych lekarzy było niejednolite; w szczególności nasilenie chorobowe dało się zaobserwować w pow. opoczyńskim, gdzie na 100 ubezpieczonych uprawnionych do leczenia, przypadło w ciągu roku sprawozdaw-

ROZMIESZCZENIE LEKARZY W TERENIE

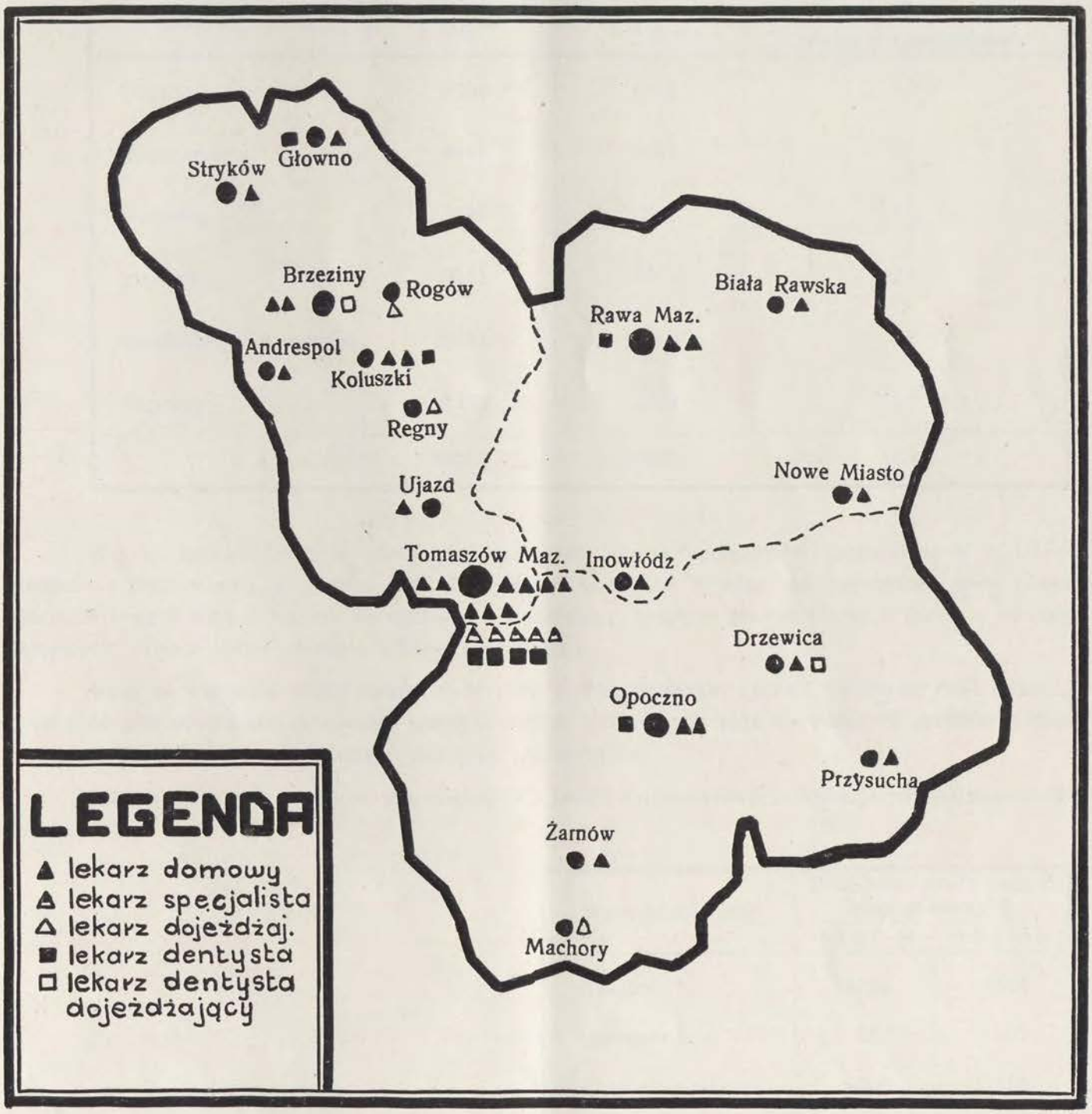

czego 1277 porad lekarskich. Przeciętnie na jednego ubezpieczonego przypadało w ciągu roku 10 porad lekarskich.

Ilość porad udzielonych przez lekarzy specjalistów zatrudnionych w Ubezpieczalni, poza skierowaniami do badania i leczenia specjalistycznego w sąsiednich Ubezpieczalniach lub w obcych zakładach leczniczych, przedstawia się następująco:

Specjalność	Ilość porad u lekarzy specjalistów		Na 100 porad u lekarzy domowych wypada w 1938 r. porad u specjalistów
	1937	1938	
chirurg	8259	8444	3,7
laryngolog	3313	3882	1,7
okulista	4539	5041	2,2
ginekolog	5211	6377	2,8
dermatolog i wenerolog	10054	10919	4,8
ftizjolog	2132	2773	1,2
Razem	33508	37436	16,4

W roku sprawozdawczym udzielono porad przez lekarzy specjalistów zatrudnionych w Ubezpieczalni o 3.928 więcej niż w roku 1937. Z podanych zestawień wynika, że największa ilość porad specjalistycznych była u lekarza dermatologa i wenerologa, przytym przeciętnie na 6 porad u lekarzy domowych wypada jedna porada u lekarza specjalisty.

Wraz ze wzrostem porad lekarskich w roku sprawozdawczym ujawnił się wzrost ilość wykazanych zabiegów pomocniczych i badań rozpoznawczych wykonanych bądź we własnych zakładach, bądź też w zakładach obcych na zlecenie i rachunek ubezpieczalni.

Ilość wykonanych zabiegów pomocniczych i badań rozpoznawczych ilustruje następujące zestawienie:

Wyszczególnienie	Ilość zabiegów i badań rozpoznawczych	
	1937 r.	1938 r.
Analizy	5358	5161
Roentgen	853	907
Fizykalna terapia	9599	11165
Razem	15810	17233

Zakres leczenia zakładowego został w roku sprawozdawczym znacznie rozszerzony, co wyraziło się w zwiększeniu ilości osób korzystających z tego leczenia oraz w ilości dni leczenia:

Rodzaj leczenia	1937		1938		
	ilość osób	ilość dni ogółem	ilość osób	ilość dni ogółem	przeciętny czas pobytu 1 osoby
Leczenie szpitalne	2518	37779	3325	42664	13
Leczenie sanatoryjne płucno chorych	49	2468	62	2905	47
Leczenie sanatoryjno-zdrojowiskowe	49	1225	65	1865	29
Leczenie sanatoryjne dzieci	18	1305	55	3544	64
Razem	2634	42777	3507	50978	16

W roku sprawozdawczym skierowano do leczenia zakładowego o 873 osób więcej niż w roku 1937, zwiększenie to ujawniło się szczególnie w skierowaniach do szpitali. Przeciętny czas pobytu w szpitalu jednej osoby wynosił 13 dni. Najdłuższego leczenia zakładowego wymaga leczenie sanataryjne dzieci, dla których przeciętny pobyt jednego dziecka w zakładzie wynosi 64 dni t.j. ponad 2 miesiące.

Wydatki za leczenie szpitalne i za leczenie w zakładach leczniczych i rozpoznawczych wyniosły w latach 1937—1938.

Rok	Wydatki		Przeciętny koszt jednego dnia pobytu w zł.
	w zł.	w %% do przypisu	
1937	233655	15,8	5,46
1938	305921	19,7	6,—
wzrost	72266	3,9	0,54

W leczeniu stomatologicznym (zębów) również obserwuje się wzrost w roku sprawozdawczym w porównaniu do roku 1937; ilustruje to następujące zestawienie dotyczące wykonania przez własny personel lekarsko-denstytyczny:

Rok	LECZENIE							
	Obowiązkowe						Nieobowiązkowe	
	usunięto zębów	znieczuleń	plomb przy pow. próchn	leczono ropotoku zębodoł.	protezy	inne zabiegi	wizyty	plomby
1937	10.952	6.934	328	48	103	15	8.700	2.125
1938	15.601	7.455	860	98	114	141	14.181	2.393

LICZBA PORAD LEKARSKICH

1). w latach 1937-1938.

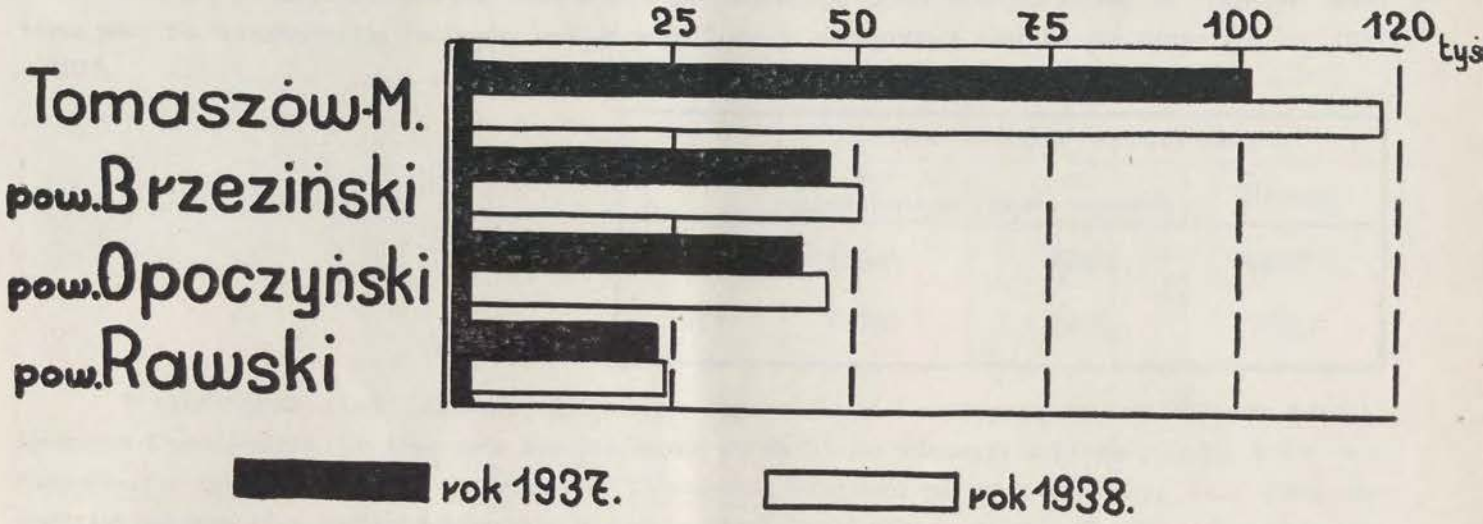

2). na 100 ubezpieczonych wg powiatów w 1938 r.

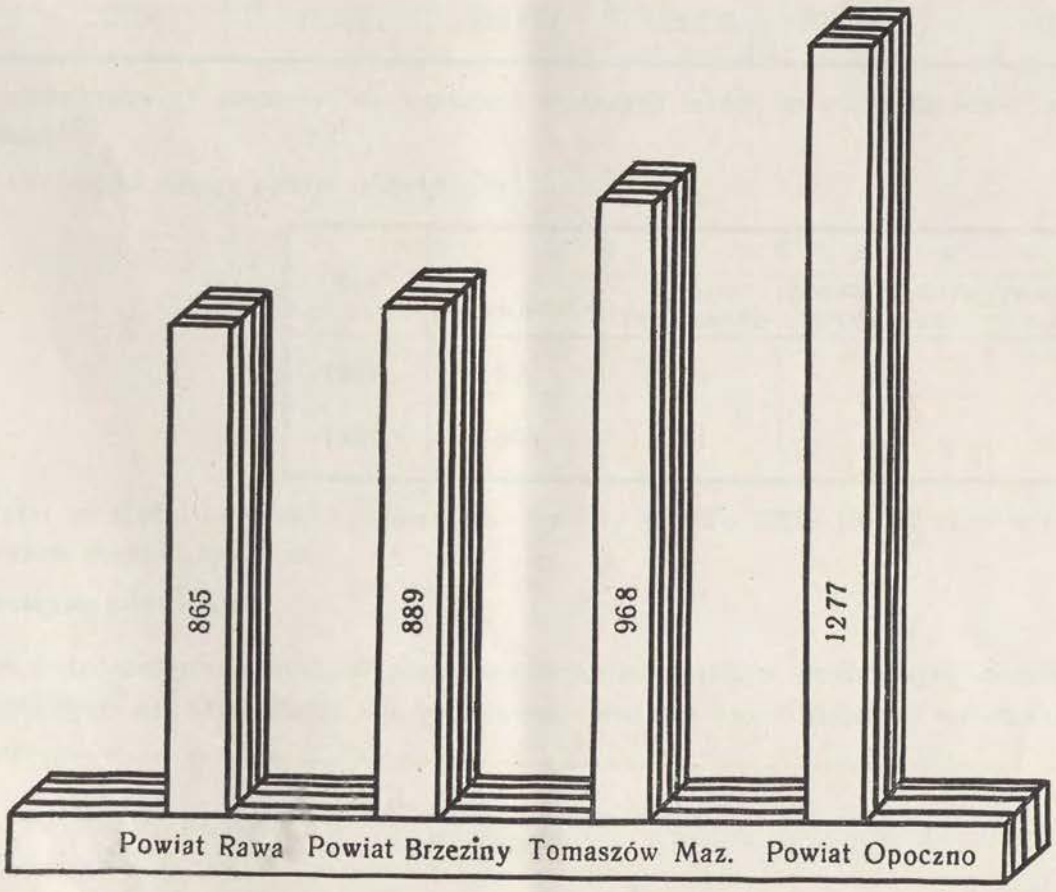

Liczby powyższe dotyczą leczenia wyłącznie we własnym zakresie. Niezależnie od tego w szczególnych przypadkach chorzy byli kierowani do leczenia w specjalnych zakładach na koszt ubezpieczalni.

Wydatki na pomoc dentystyczną wyniosły: w roku 1937—12456 zł. a w roku 1938—14646 zł.

Pracę personelu pomocniczo lekarskiego zatrudnionego przez ubezpieczalnię do pomocy lekarzom oraz do wykonywania zabiegów leczniczych ilustruje następujące zestawienie dotyczące lat 1937—1938.

Rok	Liczba zabiegów wykonywanych		
	w ambulatorium	w domu chorych	Razem
1937	62865	5960	68825
1938	69765	5958	75723

Wykonywanie opieki lekarskiej łączy się z zapisywaniem i z zaopatrywaniem chorych w środki lecznicze i pomocnicze. Do tego celu ubezpieczalnia prowadzi we własnym zakresie aptekę, która wydaje chorym zamieszkałym w rejonie miasta Tomaszowa lekarstwa na recepty lekarzy oraz która zaopatruje poszczególne gabinety lekarskie w najniezbędniejsze środki lecznicze. Chorzy zamieszkali poza rejonem miasta Tomaszowa korzystają z aptek prywatnych, gdzie wydaje się lekarstwa na zlecenie lekarza a na rachunek ubezpieczalni. Lekarze ordynujący poza terenem miasta Tomaszowa prowadzą apteczki prywatne dla wydawania leków prostych chorym jednocześnie przy udzielaniu porady.

Ilość wydanych leków ilustruje następujące zestawienie:

Rok	Apteka własna Ubezp. Społecz.		Apteczki podręczne u lek. domowych	Apteki prywatne	Razem	Ilość leków przypadająca na jedną poradę leaarską
	leki złożone	leki proste				
1937	66.092	111.185	92.221	35.743	305.241	1,3
1938	77.156	141.376	124.374	32.276	375.182	1,4

Rok sprawozdawczy zaznaczył się wzrostem wydanych leków, co wiąże się ściśle ze wzrostem porad lekarskich.

Ilość wydanych protez podaje zestawienie:

Rok	W y d a n o			
	par okularów	pasów brzusznych	pasów rupturowych 1-str.	pasów rupturowych 2-str.
1937	829	59	122	59
1938	950	44	121	37

Wydatki na środki lecznicze i pomocnicze wyniosły w roku 1937—197842 zł. a w roku 1938—237164 zł.; wzrost stanowi 39.323 zł.

2. Świadczenia pieniężne.

Celem świadczeń pieniężnych, wypłacanych w postaci zasiłków chorobowych, domowych, połogowych i szpitalnych jest zapewnienie ubezpieczonemu środków umożliwiających przetrwanie okresu niezdolności do pracy.

Jeżeli chodzi o zasiłki pokarmowe, to są one wynikiem specjalnej ochrony macierzyństwa i opieki, jaką ustawodawstwo społeczne ma za zadanie roztaczać nad najmłodszym pokoleniem.

Niżej podane zestawienie ilustruje wysokość wpłaconych kwot na poszczególne rodzaje zasiłków:

Rok	1937			1938		
	ilość			ilość		
Rodzaj zasiłku	osób	dni zasiłkowych	kwota w zł.	osób	dni zasiłkowych	kwota w zł.
1. chorobowy	5485	64103	135.053	4704	71442	159.827
2. domowy	413	8997	10.523	397	8784	11.129
3. szpitalny	242	5072	2.018	240	5796	1.928
4. połogowy	904	21656	47.039	383	20462	48.345
5. pokarmowy (mleczny)	1558	104798	13.180	1238	102001	12.485
6. pogrzebowy	582	—	31.266	677	—	33.387
ogólna kwota	—	—	239.079	—	—	267.101

Notowany w roku sprawozdawczym—w porównaniu z rokiem 1937—wzrost ilości dni zasiłków chorobowych o 10,2% oraz wzrost ogólnej kwoty wszystkich rodzajów zasiłków o 11,2%, należy przypisać w pierwszym rzędzie zwiększonemu nasileniu chorób epidemicznych, a ponadto wzrostowi przeciętnego dziennego zasiłku chorobowego.

W roku 1937 przeciętny dzienny zasiłek wynosił 2 zł. 11 gr. w roku zaś sprawozdawczym, na skutek wzrostu zarobków oraz podniesienia procentowej wysokości zasiłków, wyniósł 2 zł. 23 gr.

Kwoty wypłaconych zasiłków kształtowały się w poszczególnych miesiącach w sposób następujący:

Miesiąc \ Rok	1937	1938
styczeń	14.409	23.220
luty	19.604	18.612
marzec	15.698	21.639
kwiecień	16.300	20.100
maj	15.358	20.790
czerwiec	17.571	19.962
lipiec	21.814	22.242
sierpień	22.778	24.961
wrzesień	22.867	26.270
październik	24.363	25.530
listopad	22.199	21.784
grudzień	26.118	21.991
Razem	239.079	267.101

ZASIŁKI
w tyś. zł. wg lat

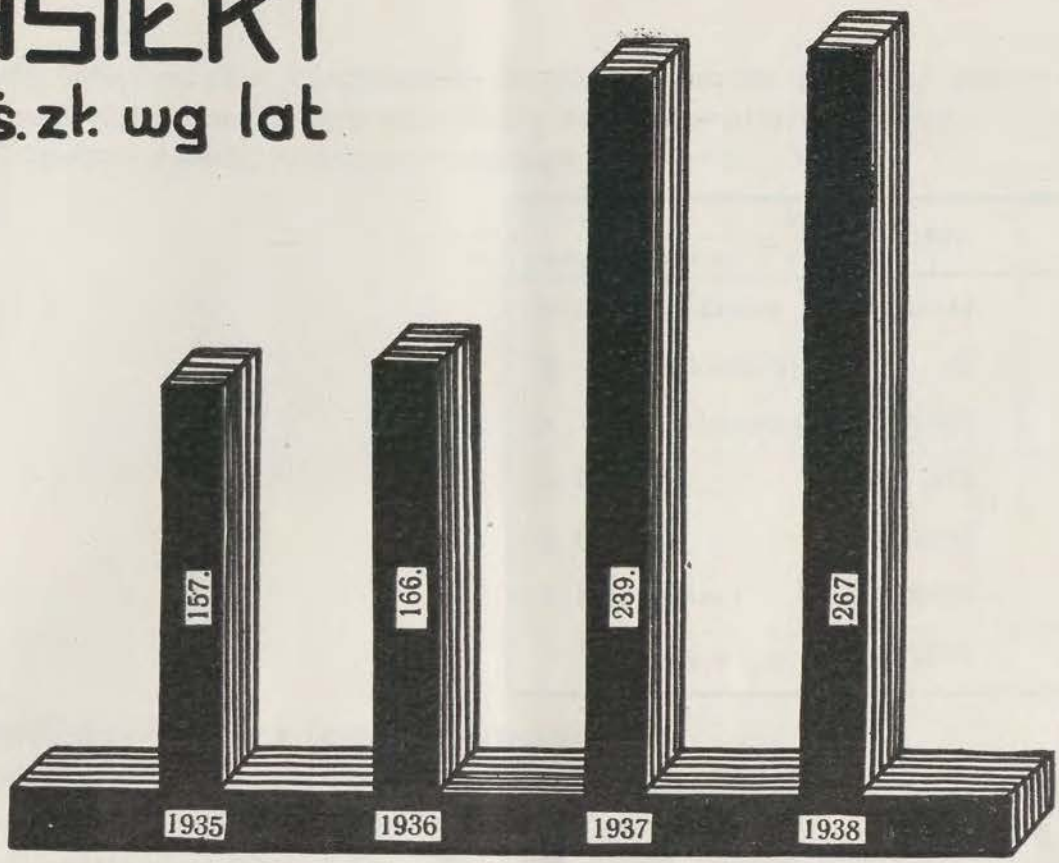

Wydatki na świadczenia w stosunku %% do przypisu składek w latach 1936-1938.

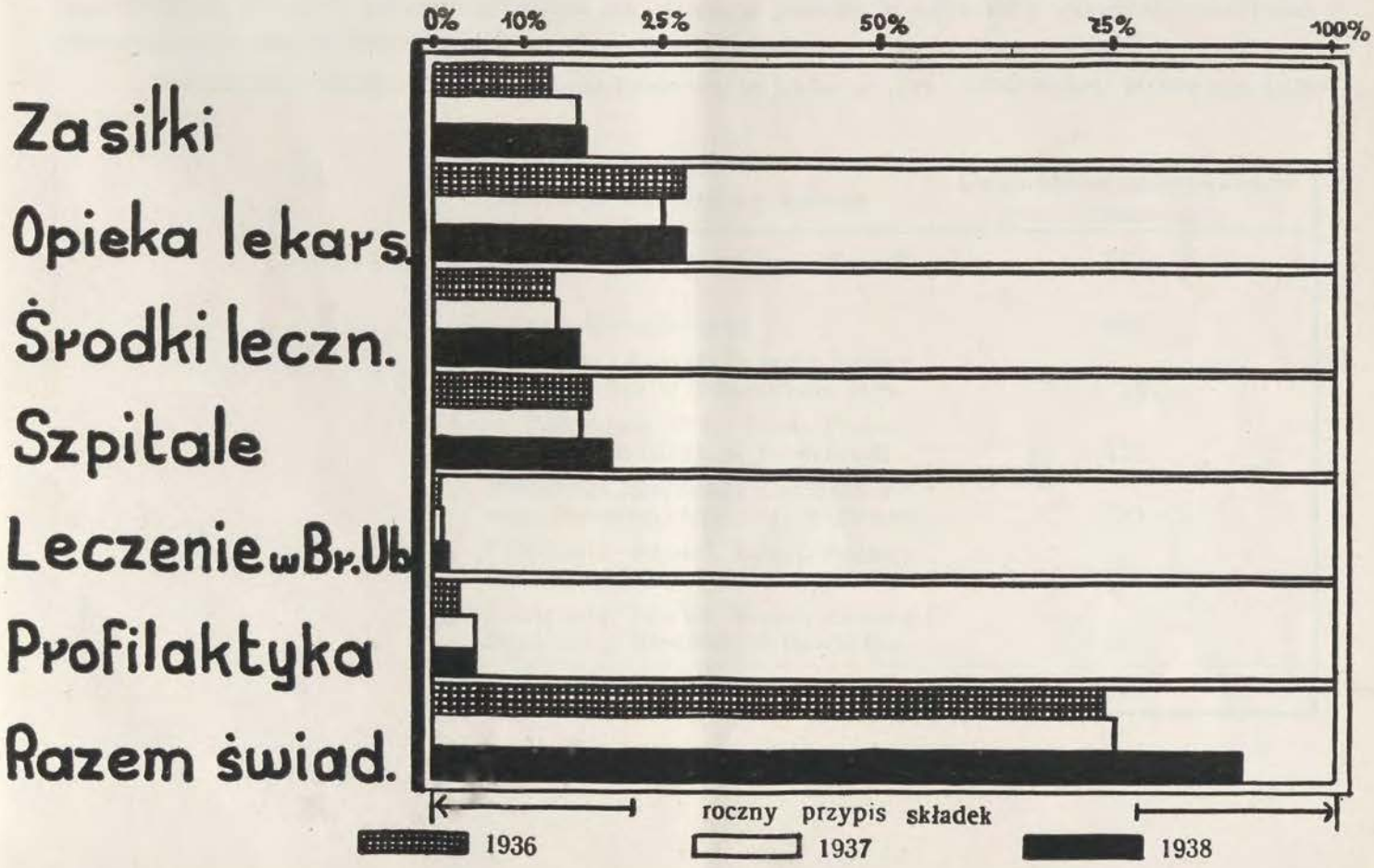

Wydatki, poniesione przez Ubezpieczalnię na pokrycie kosztów prywatnej pomocy leczniczej w wypadkach nagłych oraz na przejazdy chorych do lekarzy specjalistów i szpitali, w porównaniu z rokiem 1937 znacznie wzrosły; ilustruje to następujące zestawienie:

Rok / Rodzaj kosztów	1937	1938
1. Pomoc lekarska	3.444	3.029
2. „ akuszeryjna	65	323
3. „ felczerska	1.407	1.156
4. Leki	193	424
5. Szpitale	2.015	1.648
6. Za przejazdy	10.554	30.699
Razem	17.678	37.297

3. Działalność profilaktyczna (zapobiegawcza).

Zagadnienia związane z akcją profilaktyczną chorobową odgrywają w życiu społecznym bardzo poważną rolę. Zadania tej akcji są następujące:

1) podniesienie stanu zdrowotnego jednostki przez wzmocnienie organizmu, a tym samym uodpornienie go na wszelkie możliwe wpływy,

2) zwalczanie chorób zakaźnych trapiących szersze warstwy społeczne.

Ubezpieczalnia z każdym rokiem rozwija coraz bardziej ożywioną akcję w kierunku spełnienia obu powyższych zadań.

W roku sprawozdawczym działalność Ubezpieczalni w tej dziedzinie przejawiła się w postaci organizowania własnych kolonii i półkolonii dla dzieci, a ponadto w udzielaniu subsydiów komitetom powołanym do organizowania kolonii i półkolonii dla dzieci.

Podana niżej tabelka ilustruje zakres liczbowy, w jakim w roku 1938 dzieci kierowane były na kolonie:

Instytucja organizująca kolonię	Liczba dzieci skierowanych przez Ubezpieczalnię
Kolonia Ubezpiecz. w miejsc. „Wąwał"	165
Półkolonia Ubezpieczalni	320
Subsydiowana Kolonia Związku Harcerstwa Pol.-Hufiec w Tomaszowie Maz.	23
Subs. Półkolonia Pow. Kom. Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Brzezinach	125
„ Półkolonia Miejskiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Głownie	89
„ Półkolonia Powiat. Komit. Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Opocznie	88
„ Półkolonia Powiat. Komit. Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Rawie Maz.	200
Razem	1010

Niezależnie od kierowania dzieci na kolonie, Ubezpieczalnia, zdając sobie sprawę ze znaczenia jakie posiada należyte odżywianie dzieci dla stanu ich zdrowia i rozwoju fizycznego, współdziałała w akcji dożywiania dzieci osób ubezpieczonych oraz pozostających bez pracy. Akcja ta obejmowała wszystkie 3 powiaty znajdujące się w zasięgu działalności Ubezpieczalni. Przejawiła się ona w udzieleniu subsydiów pieniężnych oraz w przekazaniu do podziału tranu.

Niezależnie od akcji profilaktycznej dzieci Ubezpieczalnia skierowała 72 ubezpieczonych do obozów wypoczynkowych organizowanych w miejscowościach klimatycznych.

W ciągu roku sprawozdawczego Ubezpieczalnia nawiązała kontakt i rozpoczęła współpracę z placówkami opieki społecznej poszczególnych powiatów oraz samorządów miejskich. Współpraca Ubezpieczalni w tym zakresie polegała na współdziałaniu przy organizowaniu i prowadzeniu przychodni mających za zadanie zwalczanie chorób zakaźnych jak: jaglica, gruźlica i choroby weneryczne, subsydiując odpowiednimi kwotami ośrodki zdrowia; wzamian za to Ubezpieczalnia ma prawo kierowania do leczenia chorych na wymienione rodzaje chorób nawet po wyczerpaniu ustawowych okresów świadczeń.

Wydatki związane z działalnością profilaktyczną w roku sprawozdawczym wyniosły:

Wyszczególnienie	Zł.
kolonie dla dzieci	11.782
półkolonie „ „	15.258
przychodnie profilaktyczne	10.303
dentystyka w szkołach	1.877
dożywianie dzieci	6.975
pomoc zimowa	12.000
obozy wypoczynkowe	1.387
różne inne wydatki	906
Razem	60.488

4. Zestawienie porównawcze wydatków na świadczenia.

Przedstawiona wyżej działalność ubezpieczalni w zakresie udzielonych świadczeń wskazuje, że w roku sprawozdawczym działalność ta została znacznie rozszerzona w porównaniu do okresu poprzedniego. W związku z tym nastąpił wzrost wydatków na świadczenia zarówno w liczbach bezwzględnych jak również w stosunku do przyjęciu składek oraz w przeliczeniu na jednego ubezpieczonego.

Charakteryzuje to następujące zestawienie dotyczące okresu 1936—1938 r.

Rodzaj świadczenia	W y d a t k i								
	w tysiącach złotych			w %% do przypisu składek			w przeliczeniu na 1 ubezp.		
	r o k			r o k			r o k		
	1936	1937	1938	1936	1937	1938	1936	1937	1938
Zasiłki	166	239	267	13,4	16,2	17,2	8,65	10,42	11,58
Opieka lekarska	356	379	438	28,1	25,6	28,3	18,18	16,52	19,—
Środki lecznicze i pomocnicze	160	198	237	12,9	13,4	15,3	8,35	8,62	10,29
Szpitale	203	234	306	16,3	15,8	19,7	10,55	10,18	13,27
Zwroty za leczenie	18	28	35	1,4	1,9	2,3	0,93	1,21	1,53
Profilaktyka	41	66	68	3,3	4,5	4,4	2,12	2,90	2,97
R a z e m	938	1144	1351	75,4	77,4	87,2	48,78	49,85	58,64

Podane zestawienie wskazuje, że wzrost wydatków na świadczenia dotyczy wszystkich działów; najbardziej widoczny jest w wydatkach na opiekę lekarską, na środki lecznicze i pomocnicze oraz w wydatkach na szpitale i inne zakłady lecznicze i rozpoznawcze. Ogólna kwota wydatków na świadczenia w roku sprawozdawczym osiągnęła najwyższą granicę i jest większa od kwoty z r. 1936 o 411 tys. zł., a z roku 1937—o 207 tys. zł.

ROZDZIAŁ IV.

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ INNYCH RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ I FUNDUSZU PRACY.

Omówiony w poprzednich rozdziałach zakres czynności nie wyczerpuje prac Ubezpieczalni. Poza organizacją i wykonywaniem ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, Ubezpieczalnia spełnia cały szereg prac na rzecz pozostałych funduszów ubezpieczeniowych będąc swojego rodzaju ogniwem między pracodawcą i pracownikiem z jednej strony, a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z drugiej.

Rola i zakres czynności wynikających z tego tytułu w ciągu roku sprawozdawczego nie uległy zmianie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadal obejmuje swą organizacją cztery o odrębnej osobowości prawnej fundusze ubezpieczeniowe:

1) fundusz Ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych
2) „ „ Emerytalnego Robotników
3) „ „ Emerytalnego Pracowników Umysłowych oraz
4) „ „ na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, będąc czynnikiem decydującym w sprawach świadczeń objętych tymi funduszami i czynnikiem dysponującym kapitałami wpływającymi na te ubezpieczenia.

Do zadań natomiast Ubezpieczalni w tym zakresie należy:

a) ustalania obowiązku ubezpieczenia zgłaszanych pracowników oraz ustalanie wysokości składki na rzecz ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych (klasyfikacja zakładów pracy do kategorii i klasy niebezpieczeństwa),

b) wymiar i podział składek na rzecz poszczególnych funduszów ubezpieczeniowych z jednoczesnym prowadzeniem ewidencji i indywidualnych kart przebiegu ubezpieczenia,

c) pobór należności, podział wpływów na poszczególne fundusze i przekazywanie ich Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,

d) przyjmowanie roszczeń o świadczenia z wymienionych funduszów, przeprowadzanie dochodzeń, kompletowanie materiału mającego posłużyć Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do powzięcia decyzji,

e) wypłata zapomóg pośmiertnych na rachunek Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników i wypłata zasiłków pozostającym bez pracy pracownikom umysłowym.

Efekt całorocznej pracy w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 1937 wykazał dalszą zwyżkę. Ilustrują go podane niżej tabele odnośnie działalności Ubezpieczalni z zakresu wymiaru i poboru składek oraz z zakresu załatwiania spraw roszczeń o świadczenia.

Rodzaj funduszu ubezpieczenia	Wymiar składek i podział wpływów			
	rok 1937		rok 1938	
	wymiar składek i odsetek	wpływ	wymiar składek i odsetek	wpływ
ubezp. od wyp. i chor. zaw.	392.899.36	375.082.82	434.856.41	431.263.89
„ emeryt. robot.	1.051.996.13	1.006.505.71	1.152.816.24	1.147.381.17
„ „ prac. umysł.	425.729.80	408.641.58	502.138.17	500.173.76
„ na wyp. br. pracy pracow. umysłow.	5.398.68	5.163.74	6.245.15	6.197.51
Fundusz Pracy	53.055.92	54.730.20	55.949.09	62.189.49
Razem	1.929.079.89	1.850.124.05	2.152.005.06	2.147.205.82

Działalność na rzecz Funduszu Pracy sprowadza się jedynie do wymiaru i inkasa należności.

Wpływy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy były przekazywane bezzwłocznie i z tego tytułu Ubezpieczalnia nie ma zadłużenia.

Ilość załatwionych spraw dotyczących roszczeń o świadczenia z poszczególnych funduszów ubezpieczeniowych ilustruje następujące zestawienie:

Rodzaj spraw	Ilość załatwionych spraw	
	1937	1938
1. Dochodzenia wypadkowe	554	440
2. Roszczenia o zaopatrzenia inwalidzkie i poinwalidzkie robotników	87+22	97+19
3. Roszczenia o rentę inwalidzką i poinwalidzką robotniczą	2	69+24
4. Roszczenia o zapomogę pośmiertną z Fund. Emer. Robotników	107	128
5. Roszczenia o renty inwalidzkie i poinwalidzkie pracowników umysłowych	25	30
6. Roszczenia o zasiłek na wypadek braku pracy pracowników umysłowych	242	216

Zarówno Zakład Ubezpieczeń Społecznych jak i Fundusz Pracy ponosi pewne ciężary na rzecz Ubezpieczalni za wykonywane przez nią czynności i wpływy z tego tytułu przedstawiały się następująco:

	1937 r.	1938 r.
od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	142.345.—	148.985.20
od Funduszu Pracy	5.570.—	6.305.82

Dane szczegółowe dotyczące ubezpieczenia długoterminowego i ubezpieczenia na wypadek braku pracy obejmują roczne sprawozdania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

ROZDZIAŁ V.

ORGANIZACJA I KOSZTY ADMINISTRACYJNE.

Rozwijająca się z roku na rok działalność Ubezpieczalni w zakresie jej powierzonym przyczyniła się do tego, że Władze Nadzorcze zdecydowały zmienić poczynając od początku roku 1938 schemat organizacyjny biura Ubezpieczalni. W nadanym nowym schemacie organizacyjnym biuro Ubezpieczalni stanowiły dwa wydziały, z których każdy składał się z trzech sekcji jako odrębnych komórek o ustalonym zakresie działania.

Ponadto utrzymywane były w dalszym ciągu przez Ubezpieczalnię w terenie punkty kontrolne, które mieściły się: w Brzezinach, w Opocznie, w Rawie Maz. i w Głownie.

Niezależnie od personelu administracyjnego Ubezpieczalnia zatrudniała specjalny personel dla inkasa składek.

Ilościowa obsada personalna poszczególnych komórek ustrojowych Ubezpieczalni w końcu roku sprawozdawczego bez uwzględnienia pracowników zatrudnionych w lecznictwie była następująca:

Wyszczególnienie	Ilość pracowników
Dyrektor	1
Wydział Ubezpieczeniowy-kierownik	1
Sekcja ewidencji	14
„ wymiaru składek	9
„ świadczeń	7
Wydział Finansowo-gospodarczy	
Sekcja poboru składek	6
„ rachunkowości	6
„ administr.-gospodarcza	9
Punkty kontrolno-inkasowe	3
Inkasenci	5
Razem - pracownicy umysłowi	61
Pracownicy fizyczni	3

Wydatki na koszty administracyjne w roku sprawozdawczym w porównaniu do roku 1937 kształtowały się według poszczególnych rodzajów wydatków w sposób następujący:

Wyszczególnienie	1937	1938
1. Odszkodowanie członków organów Ubezpieczalni (pobory i koszty podróży p. Komisarza, diety członków Komisji Rewiz. i Rozjemczej	5.236	4.393
Koszty osobowe:		
2. Uposażenie pracowników objętych etatem	186.634	215.688
3. Wynagrodzenie za prace dodatkowe, wynagrodzenie pracowników nie objętych etatem, zapomogi i t. d.	32.519	33.347
4. Ubezpieczenie i opłaty na Fundusz Pracy	26.239	30.164
Wydatki rzeczowe:		
5. Utrzymanie lokali (opał, światło, sprzątanie, komorne za punkty i t.d.)	17.145	16.076
6. Wydatki pocztowe i kancelaryjne	22.239	20.975
7. Konserwacja, remont i amortyzacja	4.569	4.483
8. Podróże i diety dyrekcji i personelu	8.854	7.761
9. Inne wydatki rzeczowe	2.718	2.627
10. Koszty inkasa	30.698	21.200
11. Bezzwrotne koszty postępowania egzekucyjnego	1.900	243
Ogółem wydano	338.751	356.957
Mniej odszkodowanie od Z.U.S. (za pracę przy ubezp. długoterminowych) i od Funduszu Pracy	147.915	155.291
Inne zwroty	1.467	4.549
Koszty administracyjne netto	189.369	197.117

W roku sprawozdawczym wydatki na koszty administracyjne wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 4,2%; wzrost ujawnił się przede wszystkim na kosztach osobowych, natomiast wydatki rzeczowe znacznie się zmniejszyły.

Roczny wydatek na administrację w przeliczeniu na jednego ubezpieczonego oraz w stosunku procentowym do przypisu składek wynosił:

Rok	na 1-go ubezpieczonego w zł.	w stosunku %% do przypisu składek
1936	9,41	14,6
1937	8,25	12,8
1938	8,56	12,7

ROZDZIAŁ VI.

ZARZĄD MAJĄTKIEM.

1. Nieruchomości.

Ubezpieczalnia posiada zasadniczo dwie własne nieruchomości, z których jedna stanowi kompleks budynków znajdujących się na własnym placu w Tomaszowie i przeznaczonych na siedzibę Ubezpieczalni, druga zaś nieruchomość położona obok miasta Tomaszowa przeznaczona jest na kolonie letnie dla dzieci.

Nieruchomość położona w Tomaszowie składa się z budynku głównego dwupiętrowego, mieszczącego biuro Ubezpieczalni i gabinety lekarskie oraz z jednego budynku jednopiętrowego, w którym znajduje się apteka. Ponadto istnieją budynki parterowe o przeznaczeniu gospodarczym. Obok kompleksu budynków znajduje się ogród z przeznaczeniem na park prywatny. Omawiana nieruchomość nabyta przed laty nie jest dostosowana—pomimo dokonanych przeróbek—do potrzeb Ubezpieczalni i dlatego odpowiednie wykorzystanie do własnych celów posiadanych nieruchomości jest utrudnione. Konserwacja i utrzymanie budynków jest naogół kosztowne, a to ze względu na specjalną ich budowę, dzięki temu eksploatacja nieruchomości przynosi rok rocznie w wyniku rachunkowym straty. Wartość bilansowa budynków wraz z ogrodami wynosi 545.415.— zł, natomiast cena rynkowa nie przekroczy kwoty 300.000.— złotych.

Druga nieruchomość położona obok miasta Tomaszowa jest parcelą leśną o obszarze 24,5 ha. Kompleks budynków znajdujący się w lesie jest przeznaczony na kolonie letnie dla dzieci. Wszystkie budynki są drewniane, stare i w dużym stopniu zniszczone. Wykorzystywanie nieruchomości na kolonie odbywa się przeciętnie 12 tygodni w ciągu roku. Eksplotacja tej nieruchomości również przynosi straty Ubezpieczalni. Wartość bilansowa parceli leśnej wraz z budynkami wynosi 132.500 zł.; natomiast cena rynkowa waha się około 100 tys. zł.

Tytuły własności obu nieruchomości są uporządkowane, a w hipotece nie figurują żadne obciążenia.

2. Ruchomości.

Na majątek znajdujący się w ruchomościach składają się:

a) inwentarz biurowy,

b) inwentarz lekarski, częściowo używany do potrzeb własnych, a mianowicie:
w ambulatoriach lekarzy specjalistów, w laboratorium analitycznym, w gabinecie fizykalnej terapii, oraz inwentarz częściowo wypożyczony lekarzom domowym,

c) urządzenie apteki i jej laboratorium,

d) inwentarz pościelowy i kuchenny dla kolonii letniej i dla półkolonii, wystarczający dla jednorazowego obsłużenia setki dziatwy i personelu,

e) tabor przewozowy składający się z 2-ch samochodów osobowych, w tym jeden w dobrym stanie marki Chevrolet będący w użyciu, drugi wymagający gruntownego remontu, zamknięty w garażu.

Ogólna wartość ruchomości wynosiła w końcu ruchu sprawozdawczego 219.128 zł.

ROZDZIAŁ VII.

OMÓWIENIE RACHUNKU DZIAŁALNOŚCI I BILANSU.

1. Rachunek działalności.

Ogólna suma wydatków w roku sprawozdawczym wyniosła 1.727.952 zł. dochody natomiast osiągnęły kwotę 1.700.034 zł.; w związku z tym działalność rachunkowa Ubezpieczalni została zamknięta niedoborem w wysokości 27.918 zł.

W porównaniu do roku 1937 wydatki w roku sprawozdawczym wzrosły o 134.050 zł.; największy wzrost zaznaczył się w wydatkach na świadczenia.

Wzrost wydatków na zasiłki, na środki lecznicze, na leczenie zastępcze należy tłumaczyć większym nasileniem chorobowym, co znajduje swoje potwierdzenie we wzroście ilości porad lekarskich oraz w pełniejszym wykorzystywaniu świadczeń ze strony ubezpieczonych. Wzrost wydatków na opiekę lekarską znajduje swoje uzasadnienie w powiększeniu kadry lekarskiej oraz w podwyższaniu płac lekarzom.

Wydatki na szpitale wzrosły na skutek stosowania przez Ubezpieczalnię leczenia szpitalnego w szerszym zakresie oraz w związku z podwyższeniem taksy szpitalnej w szpitalach komunalnych.

Wydatki na koszty administracyjne wzrosły w roku sprawozdawczym o 8.021 zł.; pozostałe wydatki rachunku działalności w ogólnym wyniku są mniejsze.

Dochody w roku sprawozdawczym były wyższe od dochodów roku poprzedniego o 36.017 zł., t j. o 2,1%; wzrost ten uwidocznił się szczególnie w dochodach ze składek, pozostałe pozycje dochodów stanowiące w ogólnej sumie 9,7% przypisu składek nie uległy specjalnym zmianom.

Ogólna działalność rachunkowa ubezpieczalni w ostatnim trzechleciu kształtowała się w sposób następujący:

Wyszczególnienie	Razem w tysiącach zł.			w %% do przypisu składek			w przeliczeniu na 1 ubezp		
	rok			rok			rok		
	1936	1937	1938	1936	1937	1938	1936	1937	1938
Dochody razem	1374	1664	1700	110,5	112,5	109,7	71,42	72,50	73,73
Wydatki razem	1343	1594	1728	108,0	107,8	111,6	69,84	69,44	74,94
1. Świadczenia	938	1144	1352	75,4	77,4	87,2	48,78	49,85	58,64
2. Opłaty do Og. F.Ubezp. na Wyp. Chor.	143	165	126	11,5	11,1	8,1	7,44	7,17	5,44
3. Koszty administracyjne	181	189	197	14,6	12,8	12,7	9,41	8,25	8,55
4. „ Ogólne	32	13	27	2,6	0,9	1,8	1,68	0,56	1,18
5. Odpisy na zaległ. składki	17	69	10	1,4	4,6	0,7	0,91	2,99	0,45
6. Odpisy na fundusze	31	14	16	2,5	1,0	1,1	1,62	0,62	0,68
Wynik (nadwyżka niedobór)	+30	+70	−28	+2,5	+4,7	−1,9	+1,58	+3,06	−1,21

Podane zestawienie wskazuje, że w roku sprawozdawczym zarówno sumy dochodów jak również kwoty wydatków osiągnęły swoje najwyższe granice. Przy tym tendencja wzrostu wydatków,

a w szczególności wydatków na świadczenia jest znacznie szybsza od dochodów.

Niedobór w roku sprawozdawczym w wysokości 28 tys. spowodowany został przede wszystkim znacznym wzrostem wydatków na świadczenia.

2. Bilans.

Suma bilansu na dzień 31. XII. 1938 r. wyniosła kwotę 2.567.141 zł. i była mniejsza od takiej sumy za rok poprzedzający o kwotę 127.967 zł.

Zmniejszenie to wynikło przede wszystkim na skutek spisania nieściągalnych należności za składki b. Kasy Chorych.

W wartościach poszczególnych składników majątkowych nastąpiły w porównaniu do roku poprzedniego pewne zmiany, które znajdują następujące uzasadnienie:

a) Rachunek płatników za składki od 1. I. 1934 r. powiększył się o kwotę 22.767 zł. na skutek zwiększenia się zaległości, która w końcu roku sprawozdawczego nie przekroczyła wysokości 3 miesięcznego wymiaru składek.

b) Należności za składki b. Kasy Chorych zmniejszyły się o kwotę 118,780 zł. na skutek spisania ponad 104 tys. złotych, oraz dzięki nieznacznym efektywnym wpływom.

c) Portfel wekslowy zmniejszył się o 48.976 zł. dzięki zrealizowaniu posiadanych weksli.

d) W dziale „dłużnicy" zwiększyło się zadłużenie pracowników za udzielone pożyczki o kwotę 35.154 zł. Zwiększenie to nastąpiło na skutek udzielania pracownikom pożyczek na spłatę podatku specjalnego.

Naogół pozycje bilansu nie wykazują—poza podanymi wyżej—istotnych zmian w porównaniu ze stanem roku poprzedzającego, co świadczy, że w działalności Ubezpieczalni wystąpiły pewne cechy stałości, które pozwolić mogą na planowy rozwój instytucji.

Lekarz Naczelny
p. o.
(—) Dr. Z. KRAJEWSKI

Dyrektor
p. o.
(—) M. BROJEWSKI

Tomaszów Maz., dnia 25 maja 1939 r.

B I L A N S

i

R A C H U N E K D Z I A Ł A L N O Ś C I

z e s t a w i o n e z d n i e m 31 g r u d n i a 1 9 3 8 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Znak 221 - 2358 - 1

Na podstawie § 1 p. 4 lit. d Rozp. Min. Op. Społ. z dn. 14. I. 1935 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3 poz. 23) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zatwierdza niniejszy bilans i rachunek działalności za rok 1938.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1939 r.

Z-ca Naczelnego Dyrektora
(—) Inż. M. Ponikiewski

B I L

Grupa	Dział	§	Wyszczególnienie	Kwoty paragrafów zł	gr	Kwoty działów zł	gr
1	2	3	4	5		6	
5			**STAN CZYNNY:**				
	0		GOTÓWKA			127.344	16
	1		WEKSLE			57.178	53
	2		LOKATY:				
		0	W gotówce	—	—		
		1	W papierach wartościowych	1.467	50	1.467	50
	3		PŁATNICY:				
		0	Składek i opłat za czas od 1. I. 1934 r.	951.284	99		
		1	Składek za czas do 31. XII. 1933 r.	298.915	31		
		2	Opłat na Fundusz Pracy za czas do 31. XII. 1933 r.	5.884	12	1.256.084	42
	4		SUMY PRZECHODNIE:				
		0	Uposażenie wypłacone na następny okres gosp.	—	—		
		1	Wydatki gospodarcze na następny okres	600	39	600	39
	5		DŁUŻNICY:				
		0	Personel za pożyczki	125.415	12		
		1	Z. U. S. za świadczenia	1.599	35		
		2	Ubezpieczalnie społeczne	3.679	76		
		3	Inni dłużnicy	44.888	45		
		4	Sumy do wyjaśnienia	—	—	175.582	68
	6		MATERIAŁY:				
		0	Środki lecznicze i opatrunkowe	40.341	22		
		1	Materiały gospodarcze	11.439	65		
		2	„ dentystyczne	209	20	51.990	07
	7		RUCHOMOŚCI			219.128	46
	8		NIERUCHOMOŚCI:				
		0	Budynki murowane	485.373	75		
		1	Budynki drewniane	15.040	15		
		2	Budynki nieukończone	—	—		
		3	Place i grunty	177.350	70	677.764	60
	9		NIEDOBÓR:				
		0	Funduszu na pokrycie odpraw i emerytur				
			Razem			2.567.140	81
			SUMY POZABILANSOWE				
			Różni za gwarancje			42.600	—

Tomaszów Maz., dnia 20 maja 1939 r.

M. P.

(—) **J. Karczewski**
Księgowy.

(—) **Dr. Z. Krajewski**
p.o. Naczelny Lekarz.

A N S

Grupa	Dział	§	Wyszczególnienie	Kwoty paragrafów zł	gr	Kwoty działów zł	gr
1	2	3	4	5		6	
6			**STAN BIERNY:**				
	0		AKCEPTY				
	1		PŁATNICY ZA WEKSLE			57.006	63
	2		SUMY PRZECHODNIE				
		0	Płatnicy za przedpłaty	23.322	81		
		1	Inne przedpłaty	—	—	23.322	81
	3		ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH:				
		0	Za składki i opłaty	42.799	24		
		1	Za zaliczki na świadczenia	—	—		
		2	Za opłaty do Ogólnego Funduszu Ubezp. na Wyp. Chor. i Mac. .	14.297	87		
		3	Za rozrachunki z Centralą Zakupów	1.579	66		
		4	Za inne	3.475	99	62.152	76
	4		WIERZYCIELE:				
		0	Ubezpieczalnie społeczne	118.407	50		
		1	Urzędy skarbowe za podatki	4.076	—		
		2	Szpitale	11.655	45		
		3	Apteki	4.327	13		
		4	Dostawcy	1.517	99		
		5	Personel za uposażenia	17.812	04		
		6	Inni	17.623	66		
		7	Sumy do wyjaśnienia	90.864	22	266.283	99
	5		POŻYCZKI:				
		0	Krótkoterminowe	—	—		
		1	Niezapłacone raty amort. i odsetki od pożyczek długoterminowych .	—	—		
		2	Hipoteczne i zobowiązania długoterminowe	—	—		
	6		FUNDUSZE UBEZP. i FUND. PRACY ZA NALEŻ. OD PŁATN.: .				
		0	Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników . . .	255.995	82		
		1	Fundusze Ubezp. Emer. i na Wyp. Braku Pracy Prac. Umysł. . .	113.994	75		
		2	Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodow. . .	181.570	80		
		3	Fundusz Pracy za należności od 1. I. 1934 r.	36.003	94		
		4	Fundusz Pracy za należności do 31. XII. 1933 r. . . .	5.610	61	593.175	92
	7		REZERWA NA ZAL. SKŁ. i ODS. z UBEZP. NA WYP. CHOR.:				
		0	Z ustawy o ubezp. społ. (od 1. I. 1934 r.)	86.553	41		
		1	Z ustawy z 19. V. 1920 r. (do 31. XII. 1933 r.)	156.318	85	242.872	26
	8		FUNDUSZE:				
		0	Amortyzacyjny nieruchomości	94.838	01		
		1	Amortyzacyjny ruchomości	192.877	60		
		2	Na pokrycie odpraw i emerytur	111.320	25		
		4	Rezerwowy	923.290	58	1.322.326	44
			Razem . .			2.567.140	81
			SUMY POZABILANSOWE				
			Gwarancje obce			48.600	—

(—) **M. Brojewski** p.o. Dyrektora (—) **M. Grygosiński** Komisarz (—) **A. Czerniawski** Przewod. T. Kom. Rew.

Członkowie T. Kom. Rew.
(—) **S. Kaszer** (—) **A. Ruszkiewicz**
(—) **K. Zasłona** (—) **W. Piekarski**

Grupa	Dział	§	Wyszczególnienie	Wykonanie kwoty paragrafów zł	gr	Wykonanie kwoty działów zł	gr	% przypisu składek	Na jednego ubezp.
1	2	3	4	5		6		7	8
2			**WYDATKI NA ŚWIADCZENIA:**						
	0		ZASIŁKI:						
		0	Chorobowe	159.827	34				
		1	Domowe i szpitalne	13.057	93				
		2	Dla położnic	48.344	97				
		3	Dla karmiących	12.484	20				
		4	Pogrzebowe	33.386	66	267.101	10	17,2	11,58
	1		OPIEKA LEKARSKA:						
		0	Wydatki osobowe na pomoc lekarską . .	322.513	42				
		1	Wydatki rzeczowe na pomoc lekarską . .	100.931	33				
		2	Wydatki osobowe na pomoc dentystyczną .	12.161	16				
		3	Wydatki rzeczowe na pomoc dentystyczną .	2.485	13				
		4	Pogotowie lekarskie	—	—	438.091	04	28,3	19,00
	2		ŚRODKI LECZNICZE i POMOCNICZE:						
		0	Z aptek i wytwórni własnych . . .	176.552	91				
		1	Z aptek i wytwórni obcych . . .	59.966	27				
		2	Kontrola recept i analiza leków . . .	644	96	237.164	14	15,3	10,29
	3		SZPITALE i INNE ZAKŁ. LECZN. i ROZP.:						
		0	Szpitale i sanatoria	274.935	23				
		1	Inne zakłady lecznicze i rozpoznawcze . .	30.985	65				
		2	Leczenie sanat. prowadzone przez O.F.U. na W.Ch.	—	—	305.920	88	19,7	13,27
	4		LECZENIE W BRATN. UB. i ZWROTY UBEZP.:						
		0	Leczenie w bratnich ubezpieczalniach . .	17.487	31				
		1	Zwroty ubezpieczonym i za leczenie zastępcze .	17.726	94	35.214	25	2,3	1,53
	5		PROFILAKTYKA i INNE WYDATKI SANIT.:						
		0	Profilaktyka	60.488	04				
		1	Specjalne cele sanitarne	7.941	21	68.429	25	4,4	2,97
			Razem wydatki na świadczenia . .			1.351.920	66	87,2	58,64
3			**WYDATKI INNE:**						
	0		OPŁ. DO OGÓL. FUND. UB. NA WYP. CHOR.:						
		0	Z art. 239	62.752	24				
		1	Z art. 244 ust. 5 pkt. 4 i pkt. 2 . . .	62.752	24	125.504	48	8,1	5,44
	1		KOSZTY ADMINISTRACYJNE . .			197.117	15	12,7	8,55
	2		KOSZTY OGÓLNE:						
		0	Koszty prawne i sądowe	1.669	51				
		1	Dyskonto weksli	—	—				
		2	Odsetki od pożyczek krótkoterminowych . .	—	—				
		3	Odsetki od zob. długoterminowych i od dług. hip.	36	84				
		4	Inne koszty ogólne	25.620	36	27.326	71	1,8	1,18
	3		ODPISY NA ZALEGŁE SKŁADKI i ODSETKI			10.395	22	0,7	0,45
	4		ODPISY NA FUNDUSZE:						
		3	Rezerwowy	15.688	09	15.688	09	1,1	0,68
			Razem . . .			1.727.952	31	111,6	74,94

Tomaszów Maz., dnia 20 maja 1939 r. M. P.

(—) J. Karczewski
Księgowy.

(—) Dr. Z. Krajewski
p.o. Naczelnego Lekarza.

DZIAŁALNOŚCI

Grupa	Dział	§	Wyszczególnienie	Wykonanie kwoty paragrafów zł	gr	Wykonanie kwoty działów zł	gr	% przypisu składek	Na jednego ubezp.
1	2	3	4	5		6		7	8
1			**DOCHODY:**						
	0		SKŁADKI:						
		0	Za obowiązkowe ubezpieczenie . . .	1.547.676	05				
		1	Za kontynuowanie ubezpieczenia . . .	27	70				
		2	Za dobrowolne ubezpieczenie . . .	73	38				
		3	Za ubezp. prac. umysł., pozostających bez pracy	1.637	82	1.549.414	95	100,0	67,20
	1		ODSETKI:						
		0	Od składek za obowiązkowe ubezpieczenie .	29.788	82				
		1	Od składek za kontynuowanie ubezpieczenia .	—	—	29.788	82	1,9	1,29
	2		KARY:						
		0	Nałożone na pracodawców . . .	1.464	72				
		1	Nałożone na ubezpieczonych . . .	—	—	1.464	72	0,1	0,06
	3		DOPŁATY i OPŁATY UBEZPIECZONYCH:						
		0	Dopłaty za porady lekarskie i zabiegi lecznicze	13.139	80				
		1	Dopłaty za lekarstwa i środki lecznicze i pomocnicze	11.728	20				
		2	Dopłaty za protezy i środki pom. p-ko zniekszt. i kal.	—	—				
		3	Dopłaty i opł. za porady, zab. i protezy dentystyczne	1.577	64	26.445	64	1,7	1,15
	4		ZWROTY ZA UDZIELONE ŚWIADCZENIA:						
		0	Na koszt bratnich ubezpieczalni . . .	17.548	22				
		1	Na koszt Z. U. S.	19.242	84				
		2	Inwalidom wojennym	1.306	20				
		3	Umowne	1.014	40	39.111	66	2,5	1,70
	5		SUBWEN. Z OGÓL. FUND. UB. NA WYP. CHOR.			45.241	30	2,9	1,96
	6		INNE DOCHODY:						
		0	Dochody z własnych nieruchomości . .	—	—				
		1	Odsetki od wkładów i lokat . . .	2.103	49				
		2	Zwroty kosztów prawnych i sądowych . .	—	—				
		3	Różne dochody	6.463	49	8.566	98	0,6	0,37
			NIEDOBÓR			27.918	24	1,9	1,21
			Razem . .			1.727.952	31	111.6	74.94

(—) **M. Brojewski** p. o. Dyrektora (—) **M. Grygosiński** Komisarz (—) **A. Czerniawski** Przewod. T. Kom. Rew.

Członkowie T. Kom. Rew.
(—) **S. Kaszer** (—) **A. Ruszkiewicz**
(—) **K. Zasłona** (—) **W. Piekarski**

PROTOKÓŁ

z posiedzenia T. Komisji Rewizyjnej Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Mazow.
Rewizję przeprowadzono w dniach 17, 18 i 19 maja 1939 r.

Obecni: Przewodniczący Komisji Rewizyjnej A. Czerniawski, oraz członkowie St. Kaszer, K. Zasłona, W. Piekarski i A. Ruszkiewicz. Komisja zapoznała się ze sporządzonym bilansem i rachunkiem działalności Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz. za 1938 r. i stwierdza niniejszym zgodność ich z księgami i wszelkimi dowodami.

Rewizja Kasy, przeprowadzona w dniu 31. grudnia 1938 r. stwierdziła zgodność stanu gotówki ze stanem księgi kasowej.

Na podstawie powyższego Tymczasowa Komisja Rewizyjna stawia wniosek o zatwierdzenie bilansu i rachunku działalności Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz. za rok sprawozdawczy 1938.

Tomaszów Maz., dnia 19 maja 1939 r.

Członkowie:
(—) St. Kaszer
(—) A. Ruszkiewicz
(—) K. Zasłona
(—) W. Piekarski

Przewodniczący:
(—) A. Czerniawski

UCHWAŁA NO. 21.

Komisarza Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz.
powzięta w dniu 20 maja 1939 roku.

Jako Komisarz Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz., działający w charakterze Rady Ubezpieczalni opierając się na p-cie 3 art. 39 ustawy o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu obowiązującym oraz na p-cie 3 § 81 statutu Ubezpieczalni, uchwalam rachunek działalności za rok sprawozdawczy 1938 oraz bilans Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Maz. zestawiony z dniem 31. XII. 1938 roku.

M.B. bs. L. W. w Łodzi

Komisarz Ubezpieczalni Społecznej
w Tomaszowie Maz.
(—) M. GRYGOSIŃSKI

2250

9/17.III.67 (5)

4597 A